

Strategia Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030

Miasto Pionki

Opracowane przez:

www.CentrumFunduszyUE.pl

Spis treści

Wstęp.....	4
Charakterystyka Miasta Pionki	6
Wnioski z diagnozy	7
Wyniki badania ankietowego	7
Analiza SWOT	8
Wizja i misja.....	14
Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym	15
Kierunki działań podejmowane do osiągnięcia celów strategicznych.....	17
Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia.....	25
Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	39
Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej	50
Polityka przestrzenna na poziomie gminnym	50
Polityka przestrzenna na poziomie ponadlokalnym.....	61
Polityka przestrzenna na poziomie regionalnym.....	63
Polityka przestrzenna na poziomie krajowym.....	64
Obszary Strategicznej Interwencji	68
System realizacji Strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów	71
Ramy finansowe i źródła finansowania	81
Spis tabel	82

Wstęp

Strategia Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030 stanowi podstawowy instrument długofalowego zarządzania gminą. Określa nadrzędne kierunki rozwoju w perspektywie do 2030 roku, a przy tym pozwala zapewnić ciągłość i trwałość działań władz samorządowych, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań. Umożliwia również efektywne gospodarowanie zasobami.

Strategia Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030 jest dokumentem nadrzędnym nad innymi dokumentami planistyczno-strategicznymi obowiązującymi w Mieście Pionki oraz spójnym z dokumentami wyższego rzędu, jak „Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+. Innowacyjne Mazowsze” czy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Ponadto będzie ona wyznaczała ramy dla planów i programów powstających w Mieście podczas jej obowiązywania.

Strategię opracowano w oparciu o ustawę z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw (np. ustawa o samorządzie gminnym) [Dz. U. z 2020 r. poz. 1378 z późn. zm.]. Przepisy te weszły w życie z dniem 13 listopada 2020 r. Zmiany dotyczyły między innymi procedury opracowania strategii czy obligatoryjnych rozdziałów wspomnianego dokumentu.

Podstawowymi aktami prawnymi, które wykorzystano podczas przygotowania Strategii były:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940);
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).

Prace nad Strategią rozpoczęto na mocy uchwały nr LXXIV/399/2023 Rady Miasta Pionki z dnia 21 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Przygotowanie Strategii poprzedziło opracowanie dokumentu pn. „Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta Pionki”, której celem było w szczególności zidentyfikowanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów oraz problemów Miasta Pionki i jego otoczenia dla zaplanowania długofalowej polityki rozwoju. W wyniku konsultacji społecznych oraz w oparciu o nowelizację ustawy Prawo ochrony środowiska dokonano uporządkowania diagnozy w podziale na cztery sfery: społeczną, gospodarczą, przestrzenną i klimatyczno-środowiskową.

Diagnoza stanu obecnego wraz z poznaniem oczekiwań mieszkańców odbyła się także na podstawie badania ankietowego z mieszkańcami Miasta Pionki.

Wnioski z opracowanej Diagnozy stały się podstawą do sformułowania wizji, misji oraz wyznaczenia celów i kierunków działań w Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030.

Projekt dokumentu został poddany konsultacjom społecznym z sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami miasta oraz właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz przedłożony Zarządowi Województwa Mazowieckiego w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego.

Przyjęcie Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030 poprzedziła ewaluacja trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji wspomnianego dokumentu.

Charakterystyka Miasta Pionki

Miasto Pionki zlokalizowane jest w powiecie radomskim, w województwie mazowieckim. Graniczy z gminą Pionki i Jedlnią – Letnisko. Miasto jest najmniejszą jednostką administracyjną względem powierzchni w porównaniu do pozostałych gmin powiatu radomskiego.

Zgodnie z danymi GUS, liczba mieszkańców Miasta Pionki, na koniec 2024 roku wyniosła łącznie 15 824 osoby, w tym 7 449 mężczyzn i 8 375 kobiet. Stan ludności w Mieście notuje systematyczny spadek w ciągu ostatnich kilku lat (w 2017 roku było to 18 618 osób). Według Prognozy ludności dla gmin na lata 2023-2060 sporządzoną przez GUS w Mieście Pionki liczba ludności będzie ulegała stałemu zmniejszeniu się.

Na terenie Miasta, na koniec 2024 roku, działało około 50 organizacji pozarządowych. Aktywność mieszkańców w wyborach samorządowych ulega osłabieniu – frekwencja w Mieście w wyborach samorządowych w 2024 roku była niższa niż w powiecie, województwie i kraju. Wyniosła ona 50,89%, co wskazuje na zmniejszenie wartości wskaźnika w porównaniu do 2018 roku.

Miasto Pionki posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę techniczną - znaczna część mieszkańców korzysta z systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę (98,0%) oraz kanalizację (93,6%). Na terenie Miasta zlokalizowana jest również nowoczesna oczyszczalnia ścieków obsługująca zarówno ścieki komunalne, jak i przemysłowe.

Miasto znajduje się w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 787 (Radom–Kozienice), a przez jego obszar przebiega linia kolejowa nr 26 (Radom–Dęblin). Układ komunikacyjny Miasta tworzą:

- drogi wojewódzkie: nr 787 (Pionki–Zwoleń) i nr 691 (Pionki–Opactwo),
- drogi powiatowe: nr 3522W (Pionki–Podgóra) i nr 3523W (Jedlnia–Sokoły–Pionki).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r., mieszkaniowy zasób Gminy obejmował 381 lokali mieszkalnych, zlokalizowanych w 81 budynkach. Wśród nich:

- 7 budynków pozostaje w 100% własnością Gminy,
- pozostałe budynki znajdują się we współwłasności, w ramach wspólnot mieszkaniowych, w których Gmina posiada udziały.

Wnioski z diagnozy

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej.

Diagnoza miała na celu rozpoznanie najważniejszych cech, zasobów, potencjałów i problemów Miasta Pionki oraz jego otoczenia dla potrzeb planowania długofalowej polityki rozwoju. Niniejszy rozdział zawiera wnioski z przeprowadzonej diagnozy.

Diagnoza została zrealizowana w ujęciu dynamicznym (analizie poddano dane oraz informacje z lat 2017-2021, w niektórych przypadkach również 2022 r.) i porównawczym (dane dotyczące Miasta Pionki zestawiono z analogicznymi wskaźnikami dla powiatu radomskiego, województwa mazowieckiego oraz całego kraju) w kluczowych dla jej rozwoju obszarach.

Wyniki badania ankietowego

Na potrzeby Diagnozy Miasta Pionki zostało przeprowadzone badanie ankietowe, którego celem było poznanie potrzeb społeczności lokalnej oraz jej opinii na temat poziomu rozwoju Miasta, a tym samym zidentyfikowanie możliwości, barier oraz potrzeb istniejących w Mieście Pionki.

Badanie ankietowe przeprowadzono w terminie od 22 maja do 22 czerwca 2023 r. w wersji elektronicznej za pośrednictwem strony internetowej Miasta Pionki. W badaniu ankietowym udział wzięły 53 osoby.

Zgodnie z udzielanymi odpowiedziami 86,8% badanych jest zameldowanych w Mieście, natomiast 87,8% ankietowanych mieszka w Mieście Pionki powyżej 15 lat. Struktura wiekowa respondentów była różnorodna: 35,8% to osoby w wieku 41-50 lat, 30,2% - w wieku 31-40 lat, a 20,8% - w wieku 51-60. Oznacza to, że respondenci należeli w większości do tzw. produkcyjnej grupy ekonomicznej.

Na podstawie wyników przeprowadzonego badania można wysnuć następujące wnioski:

- mieszkańcy są najbardziej zadowoleni z terenów zielonych, warunków do uprawiania sportu oraz dostępu do internetu;
- największym niezadowoleniem odznaczają się: jakość oferty kulturalnej, stan infrastruktury drogowej, jakość podstawowej opieki zdrowotnej oraz transport publiczny;
- respondenci wskazali pięć dziedzin tematycznych wymagających pilnego działania w celu rozwoju Miasta Pionki, są to: infrastruktura drogowa, zasoby mieszkaniowe, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz działalność instytucji kulturalnych;
- większość ankietowanych uważa, że w Mieście Pionki trudno jest znaleźć pracę – 37,7% wskazało odpowiedź bardzo trudno, a 35,8% - trudno;
- 51,9% badanych interesuje się bieżącymi wydarzeniami związanymi z Miastem Pionki;
- respondenci najczęściej uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych organizowanych przez Miasto;
- aż 80,8% odpowiadających nie uczestniczyło nigdy w konsultacjach społecznych organizowanych przez władze samorządowe.

Analiza SWOT

W celu zebrania i uporządkowania informacji oraz wniosków płynących z diagnozy Miasta Pionki, dokonano analizy SWOT. Stanowi ona najpopularniejszą i najskuteczniejszą metodę analityczną w obszarach planowania strategicznego. Jej nazwa pochodzi od akronimów angielskich słów *Strengths* (mocne strony), *Weaknesses* (słabe strony), *Opportunities* (szanse) i *Threats* (zagrożenia). Analiza polega na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, które można odpowiednio wykorzystać w planowaniu – wzmacniać mocne strony oraz wykorzystywać szanse, przy jednoczesnym niwelowaniu słabych stron i zwalczaniu zagrożeń.

W tabelach przedstawiono efekty opracowanej analizy SWOT dla Miasta Pionki w oparciu o wyniki przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej.

Tabela 1 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze społecznym

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewniona opieka nad dziećmi do lat trzech, ▪ dostęp do edukacji przedszkolnej zgodny z zapotrzebowaniem, ▪ bardzo wysoki odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, ▪ zapewniony dostęp do edukacji, zarówno na poziomie podstawowym oraz ponadpodstawowym, ▪ wysoki poziom współczynnika skolaryzacji brutto, ▪ wzrost poziomu edukacji - poprawa uzyskanych wyników z egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego oraz matematyki, ▪ spadek liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, ▪ funkcjonowanie Środowiskowego Domu Samopomocy, ▪ duży dostęp do opieki zdrowotnej, w tym specjalistycznej, ▪ realizacja programu Teleopieka, ▪ działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej na rzecz osób z niepełnosprawnością, ▪ zasób mieszkaniowy odpowiadający na potrzeby mieszkańców, ▪ dobry poziom bezpieczeństwa dzięki działalności policji, straży pożarnej (ochotniczej straży pożarnej i jednostki ratowniczo-gaśniczo nr 4 państwowej straży pożarnej) oraz funkcjonowaniu systemu monitoringu wizyjnego, ▪ duża liczba zabytków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków oraz rejestru zabytków nieruchomych województwa mazowieckiego, ▪ działalność samorządowych instytucji kultury (Miejski Ośrodek Kultury oraz Miejska Biblioteka Publiczna) – organizacja wydarzeń, zajęć, podejmowanie współprac również międzynarodowych, ▪ wyróżnienie dla Biblioteki Publicznej – tytuł „Biblioteka przyjazna Dzieciom”, <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozbudowana infrastruktura sportowo-rekreacyjna, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spadek liczby ludności, ▪ występowanie zjawiska starzenia się społeczeństwa, ▪ ujemny przyrost naturalny, ▪ ujemne saldo migracji, ▪ spadek liczby mieszkań, ▪ część zabytków w złym lub niepokojącym stanie zachowania i zagospodarowania, ▪ poziom frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych 2018 niższy niż w powiecie, województwie i kraju, ▪ ujemne saldo budżetowe w latach 2018-2019 oraz 2021-2022, ▪ niski udział dochodów własnych w dochodach ogółem (od 2019 r.)

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizacja wydarzeń o charakterze sportowym angażujących zarówno mieszkańców, jak i odwiedzających Miasto Pionki, w tym turystów zagranicznych, ▪ współpraca władz samorządowych z organizacjami pozarządowymi na zadowalającym poziomie, ▪ dostępność budynków użyteczności publicznej na dobrym poziomie (podjazdy, windy, miejsca parkingowe, dodatkowo w Urzędzie Miasta możliwość korzystania z usług tłumacza języka migowego i wejścia z psem asystującym). 	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość pozyskiwania środków finansowych (w tym funduszy UE), ▪ utworzenie filii żłobka miejskiego, ▪ realizacja programów o charakterze społecznym, <ul style="list-style-type: none"> ▪ wzrost aktywności fizycznej mieszkańców, ▪ walory kulturowe Miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ negatywne procesy demograficzne, ▪ następstwa pandemii koronawirusa, <ul style="list-style-type: none"> ▪ spadek zainteresowania zamieszkaniem w Mieście Pionki.

Źródło: opracowanie własne

Z diagnozy sytuacji społecznej Miasta Pionki wynika, że w ostatnich latach obserwowane są negatywne zjawiska demograficzne, w tym między innymi starzenie się społeczeństwa. Konieczne jest zatem stworzenie warunków do kształcenia dzieci i młodzieży, a także między innymi zapewnienie opieki i dostępu do infrastruktury i usług publicznych dedykowanych seniorom. W celu wykorzystania dziedzictwa kulturowego Miasta Pionki niezbędne jest podjęcie działań ukierunkowanych na zwiększenie poziomu wykorzystania oferty kulturalnej.

Tabela 2 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze gospodarczym

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> wzrost liczby podmiotów gospodarczych do 2021 r., działalność trzech dużych przedsiębiorstw, duża liczba osób pracujących na terenie Miasta Pionki, duży udział kobiet w liczbie osób pracujących w Mieście, ogólny spadek liczby osób bezrobotnych, współpraca ze stowarzyszeniami międzygminnymi oraz miastami partnerskimi, funkcjonowanie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, ulgi podatkowe dla osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie TSSE 	<ul style="list-style-type: none"> nieznaczny spadek liczby podmiotów gospodarczych w 2022 r., wysoki odsetek bezrobocia kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych, duży udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych, niski udział dochodów własnych w dochodach ogółem, nieznaczny udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> możliwość pozyskiwania środków finansowych (w tym funduszy UE), członkostwo w stowarzyszeniach i związkach międzygminnych, współpraca z miastami partnerskimi, potencjał inwestycyjny wiązany z Tarnobrzeską Specjalną Strefą Ekonomiczną, 	<ul style="list-style-type: none"> następstwa spowodowane pandemią koronawirusa, skutki wojny na Ukrainie, postępująca wysoka inflacja, ograniczone możliwości finansowe Miasta

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując wyniki analizy zjawisk gospodarczych w Mieście Pionki należy wskazać działalność trzech dużych przedsiębiorstw, dużą liczbę osób pracujących na terenie Miasta, a przy tym wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych oraz kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych. Warto wskazać, że na terenie Miasta funkcjonuje Tarnobrzeska Specjalna Strefa Ekonomiczna, która stwarza dużą możliwość rozwoju gospodarczego Miasta. W związku z powyższym władze samorządowe powinny podjąć działania w zakresie wspierania przedsiębiorczości oraz lokalnego rynku pracy, a także zwiększenia aktywności inwestycyjnej.

Tabela 3 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze przestrzennym

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> dostępność komunikacyjna na dobrym poziomie, <ul style="list-style-type: none"> przebieg linii kolejowej, wysoki poziom zwodociągowania oraz skanalizowania Miasta, wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców – zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków, poziom zgazyfikowania Miasta na dobrym poziomie. 	<ul style="list-style-type: none"> częściowa dezaktualizacja niektórych miejscowych planów oraz Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, konieczność modernizacji sieci drogowej Miasta, nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> możliwość pozyskiwania środków finansowych (w tym funduszy UE). 	<ul style="list-style-type: none"> rosnące koszty związane z budową, remontami, modernizacją i utrzymaniem infrastruktury technicznej.

Źródło: opracowanie własne

Duże znaczenie odgrywają również inwestycje związane z uporządkowaniem gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawą stanu infrastruktury drogowej.

Tabela 4 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze klimatyczno-środowiskowym,

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> walory przyrodnicze Miasta – występowanie form ochrony przyrody, dobry stan jednolitych części wód podziemnych, duży poziom lesistości Miasta, stały monitoring jakości powietrza (7 punktów pomiarowych). 	<ul style="list-style-type: none"> zły stan jednolitych części wód powierzchniowych, występowanie wyrobów zawierających azbest na terenie Miasta.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> wzrost świadomości ekologicznej społeczności lokalnej, walory przyrodnicze Miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> postępujące zmiany klimatyczne, przekształcanie krajobrazu w wyniku działań człowieka.

Źródło: opracowanie własne

W celu poprawy jakości środowiska naturalnego oraz adaptacji do zmian klimatu istotne są działania zmierzające do zwiększenia dostarczania energii z alternatywnych źródeł, poprawiające efektywność energetyczną budynków czy usprawniające system gospodarowania odpadami.

Wizja i misja

W trakcie opracowywania Strategii istotne jest wskazanie wizji i misji, których rolą jest uregulowanie przyszłych działań, do których zmierza Miasto Pionki, wyznaczenie kierunków rozwoju, a także sposobów jej postępowania.

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta Pionki, analiza SWOT oraz opinie mieszkańców wyrażone podczas przeprowadzonego badania ankietowego pozwoliły na sformułowanie strategicznych kierunków działań wyrażonych w wizji i misji.

Wizja to obraz pożądanego stanu Miasta Pionki, który będzie skutkiem realizacji Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030. Jest to spójny wewnętrznie obraz dążeń mieszkańców i władz samorządowych, wyznaczający zasadniczy kierunek wspólnie podejmowanych działań.

Uwzględniając powyższe, sformułowano następującą wizję:

Pionki w 2030 roku to miasto oferujące wysoką jakość życia mieszkańcom, dysponujące szeroką ofertą usług publicznych, gwarantujące dogodne warunki do rozwoju przedsiębiorczości oraz zapewniające możliwość spędzania czasu wolnego.

Misja ma za zadanie w zwięzły sposób ukazać kierunek rozwoju Miasta Pionki. Koncentruje się na wartościach, które przyświecają władzom Miasta i jej mieszkańcom. Wskazuje ogólny trend podążania Miasta w procesach rozwojowych, który jest zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych osób, w tym w szczególności mieszkańców.

Misja Miasta Pionki brzmi następująco:

Dbłość o zrównoważony rozwój Miasta Pionki w celu stworzenia atrakcyjnej przestrzeni do życia, pracy i wypoczynku.

Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obowiązkowym elementem w strategii rozwoju gminy jest określenie celów strategicznych rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym.

Na podstawie wniosków z przeprowadzonej Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej Miasta Pionki, dokonanej analizy SWOT oraz wyników badania ankietowego wyróżniono cztery cele strategiczne, których realizacja będzie możliwa poprzez wskazane cele operacyjne.

Cele strategiczne mają charakter długofalowy i wskazują główny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju gminy, natomiast cele operacyjne dotyczą średniego horyzontu czasowego i określają sposób realizacji celów strategicznych.

Zarówno cele strategiczne, jak i operacyjne zostały opracowane zgodnie z metodą SMART, są zatem: konkretne, mierzalne, osiągalne, realistyczne a także określone w czasie.

Kolejna tabela przedstawia cele strategiczne i operacyjne w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym określone dla Miasta Pionki w perspektywie czasowej do 2030 roku.

Tabela 5 Cele strategiczne oraz odpowiadające im cele operacyjne

Rozwój społeczny Miasta Pionki zapewniający aktywność mieszkańców	Zwiększenie konkurencyjności Miasta Pionki na rynku gospodarczym	Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni Miasta Pionki	Kształtowanie przyjaznej środowisku przestrzeni miejskiej
1.1 Poprawa jakości kształcenia dzieci i młodzieży	2.1 Rozwój turystyki w oparciu o walory kulturowe i przyrodnicze Miasta	3.1 Zapewnienie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej	4.1 Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego
1.2 Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia	2.2 Promocja Miasta jako miejsca przyjaznego przedsiębiorcom	3.2 Rozwój i uporządkowanie terenów publicznych	4.2 Infrastruktura techniczna przyjazna środowisku naturalnemu
1.3 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych	2.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu		

Źródło: opracowanie własne

Kierunki działań podejmowane do osiągnięcia celów strategicznych

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, strategia musi określać kierunki działań, które gmina zamierza podejmować w celu realizacji celów strategicznych.

Kierunki działań wskazują przyjętą strategię postępowania, a także służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania strategii. Część z nich to konkretne przedsięwzięcia rozwojowe, najczęściej o charakterze inwestycyjnym, których realizacja będzie miała kluczowe znaczenie dla prowadzenia polityki rozwoju gminy w perspektywie do 2030. Pozostałe zostały określone w sposób ogólny.

Kolejne tabele przedstawiają planowane kierunki działań dla osiągnięcia celów strategicznych w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym.

Jednym z głównych zadań Miasta będzie zapewnienie możliwości edukacji i rozwoju mieszkank i mieszkańców na każdym etapie życia. Zakłada się zapewnienie dostępu do opieki żłobkowej i wychowania przedszkolnego dla wszystkich chętnych, modernizację infrastruktury edukacyjnej, a także doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne i sprzęt. Ponadto planowane są działania wspierające wszelkie inicjatywy ukierunkowanych na zwiększenie poziomu edukacyjnej na terenie miasta, w tym zapewnienie dodatkowych zajęć odpowiadających na bieżące potrzeby wszystkich uczniów.

Kolejnym ważnym aspektem jest zapewnienie warunków dostępu do ochrony zdrowia, a także możliwości aktywnego spędzania czasu. Będzie to możliwe przede wszystkim poprzez rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i zwiększenia aktywizacji organizacji pozarządowych o charakterze sportowym. Ponadto Miasto będzie realizować programy zdrowotne ukierunkowane na profilaktykę zdrowotną.

Istotnym elementem koncentracji władz Miasta będzie także wzrost jakości i dostępności usług publicznych. Zostaną podjęte działania na rzecz zwiększenia zasobu mieszkaniowego gminy, wsparcia rodzin, a także seniorów,

Tabela 6 Kierunki działań w wymiarze społecznym

Rozwój społeczny Miasta Pionki zapewniający aktywność mieszkańców	1.1 Poprawa jakości kształcenia dzieci i młodzieży	Modernizacja obiektów infrastruktury edukacyjnej
		Doposażenie placówek oświatowych w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne
		Wspieranie uczniów uzdolnionych
		Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze szczególnymi potrzebami
		Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych od poziomu przedszkola
	1.2 Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia	Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
		Aktywizacja stowarzyszeń i grup promujących aktywność i zdrowie
		Wspieranie klubów sportowych oraz organizacji pozarządowych
		Realizacja programów zdrowotnych
		Rozwój różnych form usług zdrowotnych i społecznych

Rozwój społeczny Miasta Pionki zapewniający aktywność mieszkańców	1.3 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych	Poprawa dostępności usług publicznych
		Podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych
		Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia
		Rozwój budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego
		Zapewnienie opieki oraz specjalistycznych usług dla osób starszych i niepełnosprawnych
		Modernizacja i rozbudowa placówek opieki

Źródło: opracowanie własne

Dziedzictwo kulturowe stanowi jeden ze szczególnie ważnych elementów polityki rozwoju Miasta. Planowane jest wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w działaniach o charakterze turystyczno-rekreacyjnym, kulturalno-rozrywkowym i integrującym społeczność lokalną. Ponadto realizowane będą działania związane ze wzbogaceniem oferty kulturalnej, opieką nad zabytkami i zagospodarowaniem terenów miejskich.

Rozwój gospodarczy Miasta decyduje pośrednio o jakości życia społeczności lokalnej. Zakłada się, że będzie on oparty na potencjale wewnętrznym miasta oraz wzroście zainteresowania ze strony inwestorów. W tym celu konieczne są działania dedykowane zwiększeniu atrakcyjności inwestycyjnej oraz poprawie sytuacji na rynku pracy. Kluczowe będą między innymi: wykorzystanie potencjału Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz Tarnobrzесьkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, a także uzbrojenie terenów

inwestycyjnych. Ponadto wpływ na lokalny rynek pracy przyniosą działania zwiększające poziom aktywności zawodowej, w szczególności kobiet, jak na przykład zwiększenie dostępności miejsc w żłobkach i przedszkolach.

Tabela 7 Kierunki działań w wymiarze gospodarczym

Zwiększenie konkurencyjności Miasta Pionki na rynku gospodarczym	2.1 Rozwój turystyki w oparciu o walory kulturowe i przyrodnicze Miasta	Rozwój obiektów infrastruktury kulturalnej
		Organizacja wydarzeń kulturalnych
		Popularyzacja uczestnictwa w życiu kulturalnym Miasta
		Modernizacja i nadanie nowych funkcji budynku EC1
		Zagospodarowanie terenów Stawu Górnego i Dolnego
		Stworzenie Marki Pionki – miasta przyjaznego
		Wykorzystanie walorów i potencjału Puszczy Kozienickiej
		Promocja dziedzictwa kulturowego
	2.2 Promocja Miasta jako miejsca	Rozwój Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej
		Promocja miasta w ramach Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

	przyjaznego przedsiębiorcom	Udział w targach inwestycyjnych
		Uzbrojenie terenów inwestycyjnych
		Industrializacja terenów po ZTS Pronit i pozostałych
	2.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu	Aktywizacja zawodowa mieszkańców
		Poprawa dostępności opieki w żłobkach i przedszkolach

Źródło: opracowanie własne

Kluczem do rozwoju Miasta jest nowoczesna i funkcjonalna infrastruktura drogowa. W związku z potrzebami mieszkańców istotne jest kształtowanie spójnego systemu transportowego opartego na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Ponadto ważnym elementem jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego z centrum miasta, co przyniesie pozytywne skutki dla bezpieczeństwa drogowego, a także ochrony środowiska naturalnego. Kształtowanie spójnej sieci infrastruktury transportowej będzie służyć organizacji sprawnego transportu publicznego.

Uwarunkowania przyrodnicze oraz doby stan poszczególnych elementów środowiska sprawiają, że Miasto Pionki odznacza się dużą atrakcyjnością osadniczą, a także rekreacyjno-turystyczną. Kształtowanie i ochrona tych zasobów stanowi jedno z podstawowych zadań dla działań podejmowanych na terenie Miasta. Istotną potrzebą w zakresie zapewnienia wysokiej jakości życia jest kształtowanie przestrzeni publicznej, służącej społeczności lokalnej, w związku z czym podejmowane będą działania zmierzające do zwiększenia funkcjonalności i uatrakcyjnienia istniejących, a także tworzenia nowych przestrzeni publicznych.

Tabela 8 Kierunki działań w wymiarze przestrzennym

Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni Miasta Pionki	3.1 Zapewnienie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej	Budowa nowych dróg gminnych
		Modernizacja istniejącej sieci dróg
		Rozwój elektromobilności – ekologiczny transport zbiorowy
		Budowa i modernizacja dróg powiatowych i wojewódzkich
		Rozwój infrastruktury transportu zbiorowego
		Usprawnienie układu komunikacyjnego Miasta
		Wyprowadzenie pojazdów ciężkich z centrum Miasta
		Rozwój infrastruktury rowerowej
	3.2 Rozwój i uporządkowanie terenów publicznych	Poprawa stanu obiektów zabytkowych
		Pielęgnacja parków i zieleni oraz pomników przyrody
		Kompleksowa rewitalizacja Miasta

		Zwiększanie zasobów zieleni miejskiej
		Budowa toalet publicznych
		Likwidacja barier architektonicznych
		Zagospodarowanie terenów przy ul. Garszwo (Polana Puszczańskie Harce)

Źródło: opracowanie własne

Dla Miasta Pionki istotne są również inicjatywy skierowane na ochronę środowiska naturalnego, w tym w zakresie ochrony zasobów wodnych, adaptacji do zmian klimatu oraz ochrony powietrza. Będą to w szczególności działania polegające na rozwoju bez/niskoemisyjnego transportu (w tym publicznego), termomodernizacji budynków oraz rozwoju odnawialnych źródeł energii.

W ramach infrastruktury technicznej, należącej do kompetencji Miasta, ważnym zadaniem będzie utrzymanie, a tam gdzie to konieczne, podniesienie jakości usług świadczony na podstawie istniejącej infrastruktury. Niezbędne do realizacji inwestycje obejmują: rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej i deszczowej, modernizację i budowę oczyszczalni ścieków oraz modernizację sieci ciepłownicze, a także udoskonalenie systemu odbioru i segregacji odpadów.

Tabela 9 Kierunki działań w wymiarze klimatyczno-środowiskowym

Kształtowanie przyjaznej środowisku przestrzeni miejskiej	4.1 Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego	Budowa oraz modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne
		Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
		Budowa instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej
		Budowa ekologicznych źródeł energii
		Edukacja ekologiczna
	4.2 Infrastruktura techniczna przyjazna środowisku naturalnemu	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i deszczowej
		Modernizacja i budowa oczyszczalni ścieków
		Modernizacja sieci ciepłowniczej
		Likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów
		Stworzenie systemu zagospodarowania odpadów
		Rekultywacja nieczynnego składowiska odpadów
		Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Źródło: opracowanie własne

Oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz wskaźniki ich osiągnięcia

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, obligatoryjnym elementem strategii jest określenie oczekiwanych rezultatów planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, a także wskaźników ich osiągnięcia.

Rezultaty to wszelkie przewidywane oraz nie dające się przewidzieć skutki realizacji poszczególnych kierunków działań. Należy zaznaczyć, że muszą one być weryfikowalne i mierzalne, dlatego dla każdego z oczekiwanych rezultatów wyznaczone zostały wskaźniki, które pozwalają na ocenę stopnia realizacji strategii.

W tabelach przedstawiono oczekiwane rezultaty wraz ze wskaźnikami ich osiągnięcia przyporządkowane do poszczególnych kierunków działań w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym.

Tabela 10 Oczekiwane rezultaty w wymiarze społecznym

Rozwój społeczny Miasta Pionki zapewniający aktywność mieszkańców				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
1.1 Poprawa jakości kształcenia dzieci i młodzieży	Modernizacja obiektów infrastruktury edukacyjnej	Poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej	Liczba zmodernizowanych obiektów	8
	Doposażenie placówek oświatowych w niezbędny sprzęt i pomoce dydaktyczne	Wzrost poziomu edukacji	Liczba doposażonych placówkach	7
	Wspieranie uczniów uzdolnionych	Rozwijanie wiedzy i umiejętności uczniów	Liczba uczniów korzystających ze wsparcia	100
	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze szczególnymi potrzebami	Zmniejszenie barier w dostępie do nauki	Liczba uczniów korzystających ze wsparcia	350
	Rozwój oferty zajęć pozalekcyjnych od poziomu przedszkola	Wzrost poziomu edukacji	Liczba zajęć pozalekcyjnych	76
1.2 Promowanie aktywnego	Budowa i modernizacja obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	Zwiększenie oferty sportowo-rekreacyjnej	Liczba zbudowanych /zmodernizowanych obiektów	5

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Rozwój społeczny Miasta Pionki zapewniający aktywność mieszkańców				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
i zdrowego stylu życia	Aktywizacja stowarzyszeń i grup promujących aktywność i zdrowie	Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	Liczba podjętych działań	5
		Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców		
	Wspieranie klubów sportowych oraz organizacji pozarządowych	Zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców	Liczba podjętych działań	40
	Realizacja programów zdrowotnych	Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	Liczba zrealizowanych programów	1
1.3 Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych	Rozwój różnych form usług zdrowotnych i społecznych	Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej	Liczba podjętych działań	10
	Poprawa dostępności usług publicznych	Podnoszenie standardów funkcjonowania	Liczba podjętych działań	5

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Rozwój społeczny Miasta Pionki zapewniający aktywność mieszkańców				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Miernik osiągnięcia	Wartość docelowa
		infrastruktury publicznej		
	Podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych	Poprawa jakości usług publicznych	Liczba pracowników o wyższych kwalifikacjach	30
	Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia	Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny	Liczba rodzin, którym udzielono porady, wsparcia	50
	Rozwój budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego	Poprawa dostępności mieszkań	Liczba zbudowanych budynków mieszkalnych wielorodzinnych	15
	Zapewnienie opieki oraz specjalistycznych usług dla osób starszych i niepełnosprawnych	Poprawa dostępności usług publicznych	Liczba podjętych działań	10
	Modernizacja i rozbudowa placówek opieki	Poprawa dostępności usług publicznych	Liczba zmodernizowanych /rozbudowanych placówek opieki	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 11 Oczekiwane rezultaty w wymiarze gospodarczym

Zwiększenie konkurencyjności Miasta Pionki na rynku gospodarczym				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
2.1 Rozwój turystyki w oparciu o walory kulturowe i przyrodnicze Miasta	Rozwój obiektów infrastruktury kulturalnej	Zwiększenie oferty kulturalnej	Liczba podjętych działań	5
	Organizacja wydarzeń kulturalnych	Zwiększenie oferty kulturalnej	Liczba wydarzeń kulturalnych	10
	Popularyzacja uczestnictwa w życiu kulturalnym Miasta	Wzrost zainteresowania ofertą kulturalną	Liczba podjętych działań	10
	Modernizacja i nadanie nowych funkcji budynku EC1	Poprawa stanu obiektów zabytkowych	Liczba obiektów poddanych modernizacji	1
			Liczba podjętych działań	2
	Zagospodarowanie terenów Stawu Górnego i Dolnego na potrzeby turystyki i rekreacji	Zwiększenie oferty rekreacyjnej	Liczba podjętych działań	2
			Powierzchnia terenów zagospodarowanych	15 000 m ²
	Stworzenie Marki Pionki – miasta przyjaznego	Poprawa wizerunku miasta	Liczba podjętych działań	10

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Zwiększenie konkurencyjności Miasta Pionki na rynku gospodarczym				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
	Wykorzystanie walorów i potencjału Puszczy Kozienickiej	Wzrost atrakcyjności miasta	Liczba podjętych działań	10
	Promocja dziedzictwa kulturowego	Wzrost atrakcyjności miasta	Liczba działań promocyjnych	10
2.2 Promocja Miasta jako miejsca przyjaznego przedsiębiorcom	Rozwój Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta	Liczba podjętych działań	3
	Promocja miasta w ramach Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego	Wzrost atrakcyjności miasta	Liczba podjętych działań	3
	Udział w targach inwestycyjnych	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta	Liczba targów inwestycyjnych z udziałem Miasta Pionki	1
	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta	Liczba podjętych działań	3
	Industrializacja terenów po ZTS Pronit i pozostałych	Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miasta	Liczba podjętych działań	3

Zwiększenie konkurencyjności Miasta Pionki na rynku gospodarczym				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
2.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu	Aktywizacja zawodowa mieszkańców	Spadek bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych	Spadek o 5%
	Poprawa dostępności opieki w żłobkach i przedszkolach	Zwiększenie aktywności zawodowej kobiet	Liczba bezrobotnych kobiet	Spadek o 5%
			Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo- wychowawczych	72

Źródło: opracowanie własne

Tabela 12 Oczekiwane rezultaty w wymiarze przestrzennym

Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni Miasta Pionki				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
3.1 Zapewnienie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej	Budowa nowych dróg gminnych	Poprawa dostępności komunikacyjnej	Długość zbudowanych dróg gminnych	10 km
	Modernizacja istniejącej sieci dróg	Poprawa jakości infrastruktury drogowej	Długość zmodernizowanych /przebudowanych /rozbudowanych /wyremontowanych dróg gminnych	32 km
	Budowa i modernizacja dróg powiatowych i wojewódzkich	Poprawa dostępności komunikacyjnej	Długość zbudowanych /zmodernizowanych dróg powiatowych	8 km
		Poprawa jakości infrastruktury drogowej	Długość zbudowanych /zmodernizowanych dróg wojewódzkich	5 km
	Rozwój elektromobilności – ekologiczny transport zbiorowy	Poprawa dostępności transportu publicznego	Liczba podjętych działań	3

Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni Miasta Pionki				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
		Zapewnienie wysokiej jakości powietrza atmosferycznego		
	Rozwój infrastruktury transportu zbiorowego	Poprawa dostępności transportu publicznego	Liczba podjętych działań	8
	Usprawnienie układu komunikacyjnego miasta	Poprawa spójności komunikacyjnej wewnętrznej	Liczba podjętych działań	1
	Wyprowadzenie pojazdów ciężkich z centrum miasta	Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego	Liczba podjętych działań	1
		Ograniczenie ruchu tranzytowego		
	Rozwój infrastruktury rowerowej	Zwiększenie wykorzystania	Długość ścieżek rowerowych	12 km

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni Miasta Pionki				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
		alternatywnego środka transportu		
3.2 Rozwój i uporządkowanie terenów publicznych	Poprawa stanu obiektów zabytkowych	Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	Liczba obiektów poddanych renowacji, restauracji, itp.	6
		Ochrona dziedzictwa kulturowego		
	Pielęgnacja parków i zieleni oraz pomników przyrody	Ochrona zasobów przyrodniczych	Powierzchnia parków i zieleni	45 435,16 m ²
			Liczba pomników przyrody	15
	Kompleksowa rewitalizacja Miasta	Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	Powierzchnia zrewitalizowanych terenów	8 ha

Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni Miasta Pionki				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
	Zwiększanie zasobów zieleni miejskiej	Ochrona zasobów przyrodniczych	Powierzchnia terenów zielonych	3 ha
	Budowa toalet publicznych	Zapewnienie dostępu do usług publicznych	Liczba zbudowanych obiektów	2
	Likwidacja barier architektonicznych	Zwiększenie dostępności architektonicznej	Liczba obiektów zapewniających dostępność architektoniczną	10
	Zagospodarowanie terenów przy ul. Garszwo (Polana Puszczańskie Harce)	Zwiększenie oferty rekreacyjnej	Liczba podjętych działań	1

Źródło: opracowanie własne

Tabela 13 Oczekiwanie rezultaty w wymiarze klimatyczno-środowiskowym

Kształtowanie przyjaznej środowisku przestrzeni miejskiej				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwanie rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
4.1 Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego	Budowa oraz modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Wzrost wykorzystania energii odnawialnej	Liczba zbudowanych punktów oświetleniowych	150
			Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych	400
	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Zapewnienie wysokiej jakości powietrza atmosferycznego	Liczba budynków poddanych termomodernizacji	8
	Budowa instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej	Wzrost wykorzystania energii odnawialnej	Liczba instalacji OZE umieszczonych na budynkach użyteczności publicznej	14
	Budowa ekologicznych źródeł energii	Wzrost wykorzystania energii odnawialnej	Liczba zbudowanych ekologicznych źródeł energii	1
	Edukacja ekologiczna	Zwiększenie świadomości	Liczba podjętych działań	10

Kształtowanie przyjaznej środowisku przestrzeni miejskiej				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
		ekologicznej mieszkańców		
4.2 Infrastruktura techniczna przyjazna środowisku naturalnemu	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i deszczowej	Poprawa jakości zasobów wodnych	Długość rozbudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej	6 180mb
	Modernizacja i budowa oczyszczalni ścieków	Poprawa jakości zasobów wodnych	Liczba zbudowanych oczyszczalni ścieków	1
			Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków	1
	Modernizacja sieci ciepłowniczej	Zapewnienie wysokiej jakości powietrza atmosferycznego	Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej	11 205 mb
	Likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów	Uporządkowanie gospodarki odpadami	Liczba zlikwidowanych „dzikich” wysypisk odpadów	20

Kształtowanie przyjaznej środowisku przestrzeni miejskiej				
Cel operacyjny	Kierunki działań	Oczekiwane rezultaty	Mierniki osiągnięcia	Wartość docelowa
	Stworzenie systemu zagospodarowania odpadów	Uporządkowanie gospodarki odpadami	Liczba podjętych działań	2
	Rekultywacja nieczynnego składowiska odpadów	Uporządkowanie gospodarki odpadami	Liczba składowisk odpadów poddanych rekultywacji	1
		Poprawa stanu środowiska naturalnego		
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Zmniejszenie ilości wyrobów azbestowych	Masa usuniętego azbestu	186 t

Źródło: opracowanie własne

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej obrazuje kierunki rozwoju przestrzennego Miasta, a także wskazuje obszary istotne z punktu widzenia rozwoju jednostki samorządowej oraz rodzaje powiązań pomiędzy poszczególnymi obszarami. Ponadto wskazuje poglądowe rozmieszczenie zaplanowanych kierunków działań.

System osadniczy

Miasto Pionki podzielone jest na osiedla, dla których przyjęte są zwyczajowe nazwy: Centralna Kolonia, Działki za stawem, Nowa Kolonia, Osiedle XXX-lecia, Osiedle Chemiczna, Osiedle Dębowa, Osiedle Leśników, Podgaje, Podgóry oraz Stara Kolonia.

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze, w hierarchii sieci osadniczej województwa, Miasto Pionki zostało wskazane jako „pozostały ośrodek lokalny”.

System przyrodniczy

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody, na terenie Miasta Pionki zlokalizowane są następujące formy ochrony przyrody:

- Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- Obszar Natura 2000 Puszcza Kozienicka PLH140035,
- Obszar Natura 2000 Ostoja Kozienicka PLB140013,
- Rezerwat przyrody Pionki,
- 15 pomników przyrody,
- 3 użytki ekologiczne.

Przez Miasto Pionki przepływa rzeka, Zagożdżonka, która jest lewym dopływem Wisły. Lewym dopływem Zagożdżonki jest strumień zwany Żurawik. Płyne w lasach w północnej części Miasta Pionki i wpada do Zagożdżonki poza granicami Miasta. W dolinie rzeki Zagożdżonki utworzony został sztuczny zbiornik wód powierzchniowych – Staw Górny.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, lesistość w Mieście Pionki wynosi 42,9%.

System transportowy

Układ komunikacyjny Miasta Pionki tworzą:

- drogi wojewódzkie: nr 787 – Pionki-Zwoleń i nr 691 – Pionki-Opactwo o łącznej długości 5,5 km;
- drogi powiatowe: nr 3522W – Pionki-Podgórze i nr 3523W – Jedlnia-Sokoły-Pionki o łącznej długości 6,5 km.
- drogi miejskie o łącznej długości 48 km.

Przez Pionki przebiega linia kolejowa normalnotorowa nr 26, przy której zlokalizowane są dwie stacje pasażerskie: Pionki Głównie i Pionki Zachodnie oraz bocznica kolejowa. Linia kolejowa przebiegająca przez prawie środek miasta dzieli je na dwie części. Obie części miasta są powiązane ze sobą:

- dwoma bezkolizyjnymi przejazdami komunikacyjnymi, poprowadzonymi pod torami kolejowymi, łączącymi ulicę Kolejową z ulicą Adama Mickiewicza i dr Marii Garszwo z ul. Zwycięstwa,
- strzeżonym przejazdem komunikacyjnym w jednym poziomie z torami kolejowymi, łączącym ulicę Kolejową z ulicą Słoneczną,
- przejściami pieszym pod torami, przy dworcu kolejowym Pionki Zachodnie oraz Aleją Jana Pawła II/ul. Kozienicką,
- przejściem pieszym niestrzeżonym w jednym poziomie z torami kolejowymi, łączącym ulicę Radomską z ulicą Niepodległości.

Na terenie Miasta zlokalizowane są szlaki piesze udostępnione również dla rowerzystów, w tym między innymi:

- Pionki – rezerwat „Brzeźniczka” – rezerwat „Królewskie Źródło” – Kociołki – Janików – Molendy – Garbata Letnisko – Gródek – Czarnolas (długość ok. 30 km);
- Pionki – rezerwat „Ponty” – rezerwat „Zagożdżon” – Żakowa Góra – Pionki (długość ok. 21 km)
- Rowerowy Szlak Bursztynowy.

Infrastruktura techniczna

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę na terenie Miasta Pionki odbywa się poprzez eksploatowane studnie głębinowe zlokalizowane w Pionkach, które czerpią wodę z dwóch ujęć wody: „Januszno” oraz „Leśna”.

Miasto Pionki korzysta z jednej własnej Centralnej Oczyszczalni Ścieków, zlokalizowanej przy ul. dr Marii Garszwo 99. Do oczyszczalni trafiają ścieki zarówno z terenu Miasta, jak i gminy wiejskiej Pionki.

W zakresie infrastruktury gazowej, na obszarze Miasta znajduje się stacja redukcyjna I stopnia zlokalizowana przy ul. Polnej oraz stacje redukcyjno-pomiarowe II stopnia przy ulicach Wspólnej, Kozienickiej oraz przy Alejach Lipowych „Podgóry”.

Zaopatrzenie w energię ciepłą na cele grzewcze dla mieszkańców Miasta Pionki realizowane jest w tzw. układzie zdalczynnym z dwóch źródeł ciepła, a mianowicie dwóch kotłowni miejskich:

- zlokalizowanej przy ul. Adasia Guzała – kotłownia zasilana gazem ziemnym wysokometanowym, działająca od 2004 r.;
- znajdującej się przy ul. Przemysłowej 5 na terenie byłego ZTS „Pronit” – zasilana miałem węgla kamiennego.

Na terenie Miasta zlokalizowane są następujące urządzenia sieci elektroenergetycznych: linie napowietrzne oraz linie kablowe średniego napięcia, a także linie napowietrzne i linie kablowe niskiego napięcia.

Infrastruktura społeczna

W Mieście Pionki funkcjonuje Żłobek Miejski „Wesoły Pajacyk”.

Na terenie Miasta znajdują się następujące jednostki edukacyjne:

- Przedszkole nr 1 w Pionkach,
- Przedszkole nr 2 „Lipowy Zakątek” w Pionkach,
- Przedszkole nr 3 w Pionkach,
- Oddziały przedszkolne w Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Pionkach,

- Oddziały przedszkolne w Publicznej Szkole Podstawowej nr 2 im. Bolesława Prusa w Pionkach,
- Oddziały przedszkolne w Publicznej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5 im. Jana Pawła II w Pionkach.

Oddziały przedszkolne znajdują się również w Szkole Podstawowej Specjalnej przy Zespole Szkół im. J. Śniadeckiego w Pionkach.

Ponadto na obszarze Miasta funkcjonuje jedna placówka niepubliczna - Przedszkole Niepubliczne „Kolorowe Pudełko”.

W granicach Miasta funkcjonują następujące publiczne jednostki oświatowe:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Stefana Żeromskiego w Pionkach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Bolesława Prusa w Pionkach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi nr 5 im. Jana Pawła II w Pionkach.

Na terenie Miasta Pionki znajduje się także Szkoła Podstawowa Specjalna z oddziałami przedszkolnymi przy Zespole Szkół im. J. Śniadeckiego w Pionkach.

Dodatkowo w Mieście funkcjonują następujące szkoły ponadpodstawowe:

- Zespół Szkół im. Józefa Piłsudskiego w Pionkach,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Pionkach,
- Zespół Szkół im. Jędrzeja Śniadeckiego w Pionkach.

Na terenie Miasta Pionki funkcjonuje również Szkoła Muzyczna I stopnia.

Samorządowymi instytucjami kultury działającymi na terenie Miasta Pionki są: Miejski Ośrodek Kultury oraz Miejska Biblioteka Publiczna w Pionkach.

Swoją działalność na terenie Miasta prowadzi również Pionkowski Ośrodek Sportu i Rekreacji (POSiR).

Na obszarze Miasta zlokalizowany jest Środowiskowy Dom Samopomocy.

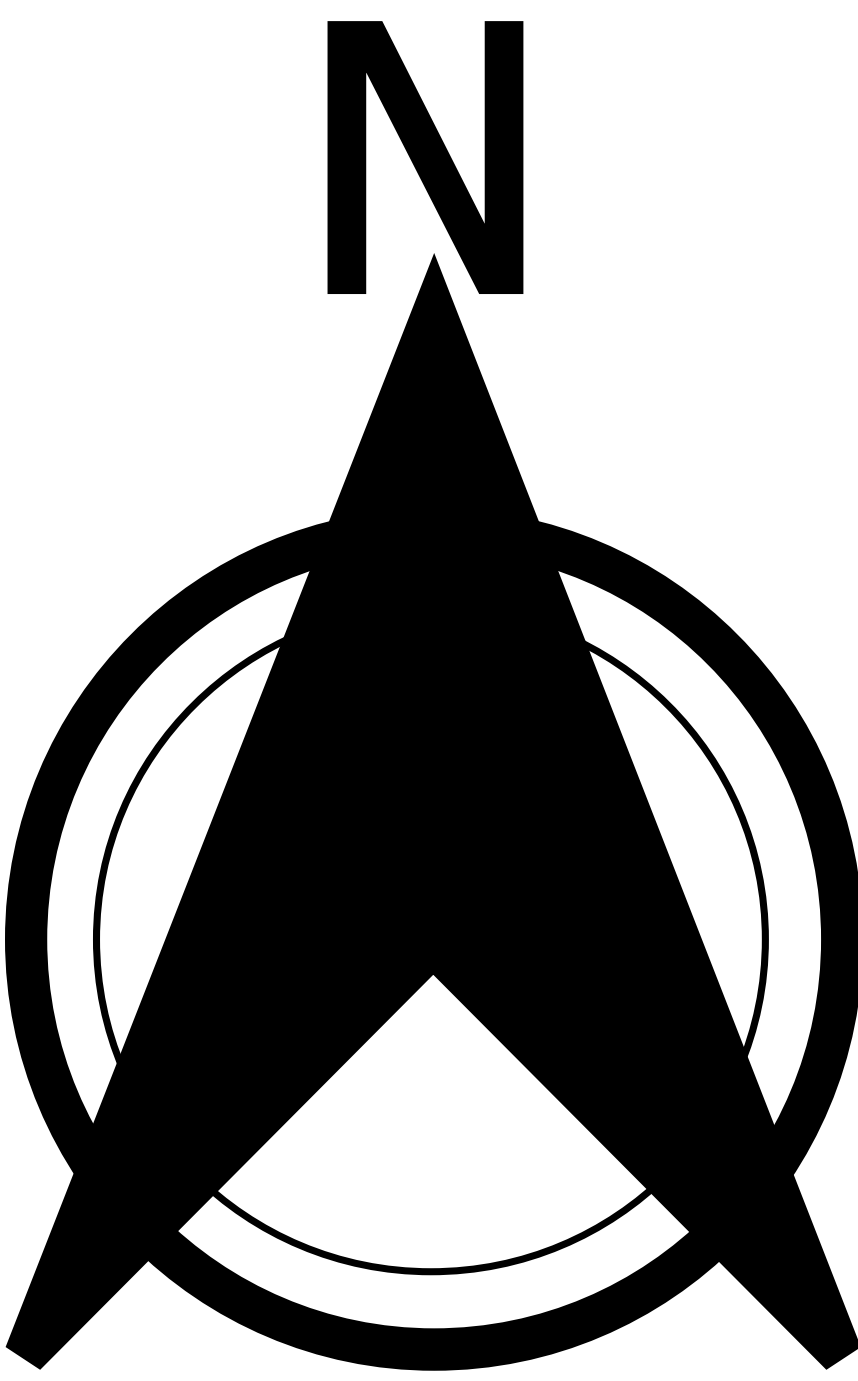
W granicach Miasta Pionki znajduje się wiele obiektów zabytkowych. Należy zaznaczyć, że sześć obiektów zlokalizowanych w Mieście wpisanych jest do rejestru zabytków nieruchomych województwa mazowieckiego, są to:

- kościół parafialny pw. św. Barbary,
- budynek starej poczty i policji,
- willa dyrektora,
- pałacyk fabrykanta,
- dawne kasyno,
- dworzec kolejowy.

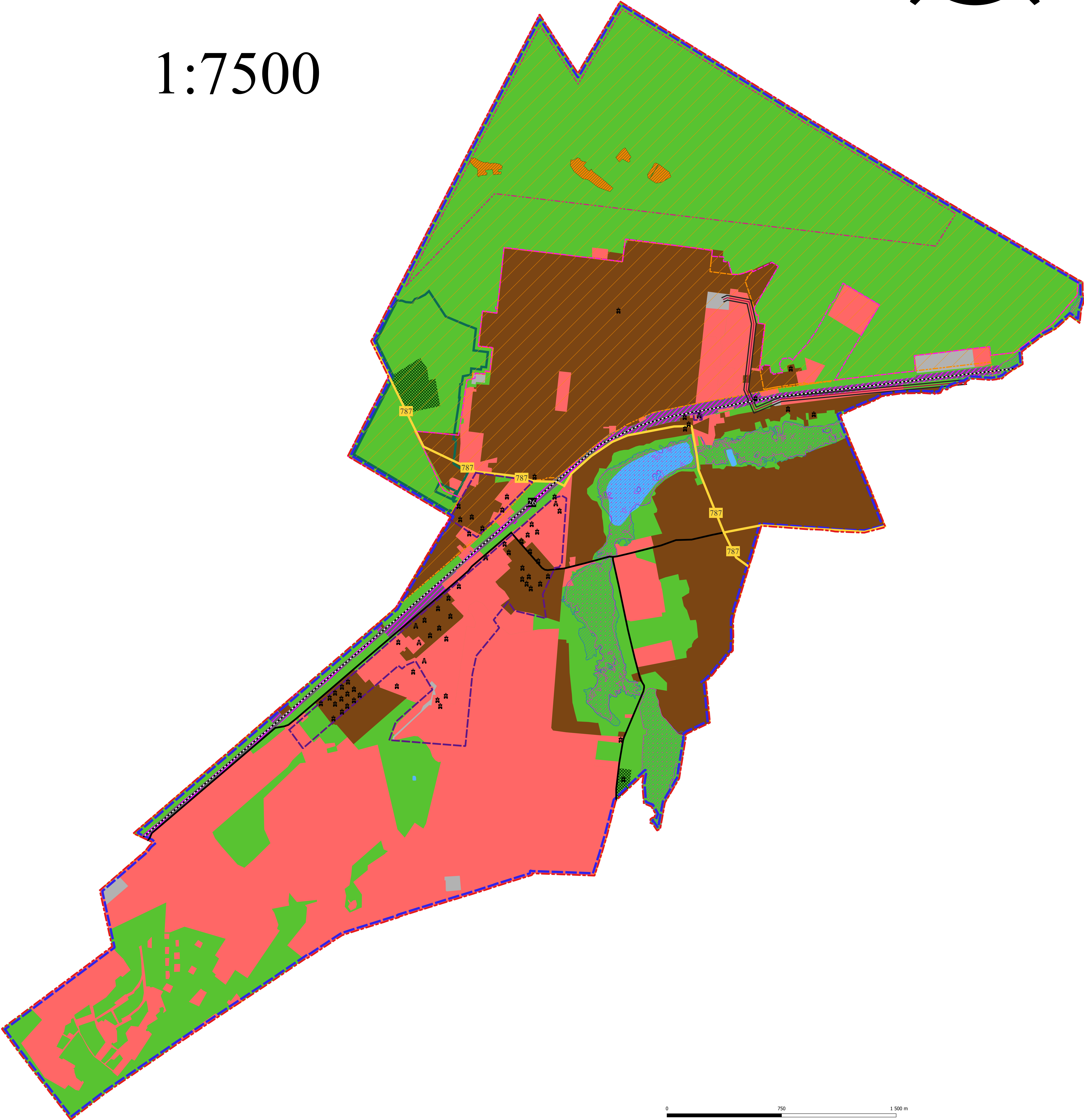
Obszary Strategicznej Interwencji

Miasto Pionki na poziomie regionalnym zalicza się do OSI problemowego – OSI radomskiego, a także do Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w skali subregionalnej (Radom).

Na podstawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego Miasto Pionki zostało włączone do obszarów o najniższym dostępie do dóbr i usług, a dokładnie obszaru radomskiego.

1:7500

LEGENDA:

OZNACZENIA OGÓLNE

 Miasto Pionki

INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA

 Linia kolejowa nr 26

 Droga wojewódzka nr 787

 Drogi powiatowe

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

 Linia energetyczna wysokiego napięcia wraz z pasem technologicznym

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

 Obszar szczególnego zagrożenia powodziowego raz na 10 lat

 Obszar szczególnego zagrożenia powodziowego raz na 100 lat

FORMY OCHRONY PRZYRODY

 Użytki Ekologiczne

 Korytarze Ekologiczne

 Rezerwat Pionki wraz z otuliną

 Kozienicki Park Krajobrazowy wraz z otuliną

 Specjalny Obszar Ochrony NATURA 2000 - Puszcza Kozienicka

 Obszary specjalnej ochrony Natura 2000 - Ostoja Kozieniecka

DZIEDZICTWO KULTUROWE

 Obiekty zawarte w gminnej ewidencji zabytków

 Obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków oraz obiekty dla których zostały wydane decyzje o wpisaniu do rejestru zabytków

 Strefa ochrony konserwatorskiej

ZAGOSPODAROWNIE PRZESTRZENNE

 Strefa cmentarzy

 Strefa zieleni i rekreacji

 Strefa gospodarczo-usługowa

 Strefa z zabudową mieszkaniową

 Strefa wód powierzchniowych

 Strefa infrastruktury

 Tereny zamknięte

Tabela 14 Planowana Lokalizacja kierunków działań zaplanowanych w ramach realizacji Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030

Kierunki działań	Lokalizacja
Modernizacja obiektów infrastruktury edukacyjnej	Szkoła Muzyczna ul. Leśna 1, PSP nr 5 ul. Targowa 9, Żłobek ul. Orzeszkowej 6 ul. Jordanowska 1, PSP nr 1 ul. Niepodległości 3, Miasto Pionki
Budowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej	Hala Sportowa ul. Sosnowa 3, Korty tenisowe ul. Fabryczna, Ogródek Jordanowski ul. Leśna 1 Miasto Pionki
Rozwój różnych form usług zdrowotnych i społecznych	Miasto Pionki
Poprawa dostępności usług społecznych	Miasto Pionki
Zapewnienie rodzinom specjalistycznego poradnictwa i wsparcia	Miasto Pionki
Rozwój budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego	ul. Wesoła, ul. Leśna
Zapewnienie opieki oraz specjalistycznych usług dla osób starszych i niepełnosprawnych	Miasto Pionki
Modernizacja i rozbudowa placówek opieki	Miasto Pionki
Rozwój obiektów infrastruktury kulturalnej	MOK ul. Radomska 1, MOK ul. Zakładowa 5, EC-1 ul. Zakładowa 7, Legionówka ul. Niepodległości 2 Miasto Pionki
Modernizacja i nadanie nowych funkcji budynku EC1	EC-1 ul. Zakładowa 7
Zagospodarowanie terenów Stawu Górnego i Dolnego	Staw Górny ul. Polna 81, Staw Dolny od ul. Zwoleńskiej
Rozwój Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej	Miasto Pionki
Uzbrojenie terenów inwestycyjnych	Miasto Pionki
Industrializacja terenów po ZTS Pronit i pozostałych	Tereny po ZTS Pronit pomiędzy ulicami: Fabryczną, Zakładową, Radomską, Słowackiego
Poprawa dostępności opieki w żłobkach i przedszkolach	Budynek przy ul. Jordanowskiej 1

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Kierunki działań	Lokalizacja
Budowa nowych dróg gminnych	Miasto Pionki
Modernizacja istniejącej sieci dróg	ul. Sienkiewicza, ul. Garszwo, ul. Kościuszki, ul. Jana Pawła II, ul. Polna (i boczne), ul. Zwycięstwa, ul. Chemiczna, ul. Fabryczna, ul. Armii Krajowej, Miasto Pionki
Budowa i modernizacja dróg powiatowych i wojewódzkich	Powiat: ul. Radomska, ul. Wspólna; Województwo: ul. Zwoleńska, ul. Marszałka J. Piłsudskiego, ul. Kolejowa, ul. Mickiewicza
Rozwój infrastruktury transportu zbiorowego	Dworzec PKP Pionki Zachodnie i Pionki Głównie, Miasto Pionki
Usprawnienie układu komunikacyjnego Miasta	Dworzec PKP Pionki Głównie
Wyprowadzenie pojazdów ciężkich z centrum Miasta	Połączenie ulic Kozienickiej z Leśną, Drogi na Pronicie do wyjazdu od strony ul. Fabrycznej
Rozwój infrastruktury rowerowej	Miasto Pionki
Poprawa stanu obiektów zabytkowych	MOK ul. Radomska 1, MOK ul. Zakładowa 5, EC-1 ul. Zakładowa 7, Legionówka ul. Niepodległości 2, Zabytkowa studnia ul. Filtrowa Basen Miejski „Delfin” ul. Korczaka 4, Miasto Pionki
Kompleksowa rewitalizacja Miasta	Miasto Pionki
Zwiększenie zasobów zieleni miejskiej	Miasto Pionki
Budowa toalet publicznych	Miasto Pionki
Likwidacja barier architektonicznych	Miasto Pionki
Zagospodarowanie terenów przy ul. Garszwo (Polana Puszczańskie Harce)	Okolice ul. Garszwo
Budowa oraz modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Miasto Pionki
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Budynek biurowy ekoPionki ul. Zakładowa 7, Szkoła Muzyczna ul. Leśna 1, Warsztaty Terapii Zajęciowej ul. Leśna 3, Szkoła Podstawowa ul. Niepodległości 3,

Kierunki działań	Lokalizacja
	Basen Miejski „Delfin” ul. Korczaka, Hala Sportowa ul. Sosnowa 3 Miasto Pionki
Budowa instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej	Zaplecze ośrodka wypoczynkowego, restauracja ul. Polna 81, Hostel, Klub Żeglarza ul. Polna 81, Budynek OSP ul. Zwycięstwa 3, Pawilon sportowy ul. Sportowa 1, Szkoła Podstawowa ul. Targowa 9, Szkoła Podstawowa ul. Kochanowskiego 14, Szkoła Podstawowa ul. Niepodległości 3, Przedszkole ul. Żeromskiego 8, Przedszkole ul. Aleje Lipowe 24A, Żłobek ul. Jordanowska 1, Urząd Miasta Pionki ul. Aleja Jana Pawła II 15, MOK ul. Radomska 1, MOK ul. Zakładowa 5, Miasto Pionki
Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i deszczowej	Wymiana kolektora głównego DN 500 w rejonie ul. Zwycięstwa , zmiana średnicy z DN 500 na DN 800 – 600mb Remont kanału deszczowego w ul. Garszwo 500mb Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na ul. Królowej Jadwigi – 80mb Bieżąca rozbudowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej i deszczowej ok. 3km
Modernizacja i budowa oczyszczalni ścieków	ul. Doktor Marii Garszwo 99
Modernizacja sieci ciepłowniczej	SIECI WYSOKICH PARAMETRÓW ulice: Mickiewicza, Sienkiewicza, Asnyka, Leśna, Kozienicka, Dębowa, Szkolna SIECI NISKICH PARAMETRÓW ulice: Sienkiewicza, Aleje Lipowe, Popiełuszki, Leśna, Żeromskiego, Orzeszkowej, Słowackiego, Filtrowa, Konopnickiej, Plac Konstytucji 3-go Maja, Brzozowa, Jodłowa, Sosnowa, Radomska, Zakładowa, Krucza, Parkowa, Różana, Ogrodowa, Radomska

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Kierunki działań	Lokalizacja
Likwidacja „dzikich” wysypisk odpadów	Miasto Pionki
Stworzenie systemu zagospodarowania odpadów	Miasto Pionki
Budowa ekologicznych źródeł energii	Urząd Miasta Pionki ul. Aleja Jana Pawła II 15
Rekultywacja nieczynnego składowiska odpadów	Miasto Pionki
Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Miasto Pionki

Źródło: opracowanie własne

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania oraz prowadzenia polityki przestrzennej dla Miasta Pionki określono przede wszystkim na podstawie dokumentów gminnych dotyczących polityki przestrzennej oraz dokumentów na poziomie regionalnym i krajowym.

Polityka przestrzenna na poziomie gminnym

Ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw uchylono przepisy w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wprowadzono nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny gminy, który wraz ze strategią rozwoju gminy mają pozwolić na wprowadzenie harmonii w polityce przestrzennej. Nowelizacja ta wprowadza między innymi zakres rozdziału Strategii obejmującego ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, co w przypadku Miasta Pionki opisano poniżej.

Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Ochrona środowiska przyrodniczego i jego zasobów stanowi kluczowy element polityki przestrzennej Miasta Pionki, co wynika z wyjątkowych walorów przyrodniczych Miasta, położonego w sercu Puszczy Kozienickiej, w tym w granicach obszarów Natura 2000 oraz Kozienickiego Parku Krajobrazowego. Zachowanie i wzmacnianie tych wartości jest warunkiem zrównoważonego rozwoju Miasta i zapewnienia mieszkańcom wysokiej jakości życia.

W celu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w zgodzie z zasadą zrównoważonego rozwoju konieczne jest:

- zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska naturalnego dzięki ochronie powietrza (między innymi poprzez termomodernizację budynków), zmniejszaniu emisji hałasu, ochronie powierzchni ziemi (w szczególności poprzez monitoring stanu

środowiska, ograniczanie zmian w naturalnym krajobrazie, monitoring jakości gleby i ziemi);

- ochrona przed zabudową i przekształceniami niezgodnie z funkcją obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych (Obszary Natura 2000, park krajobrazowy, rezerwat, użytki ekologiczne);
- zachowanie istniejących ciągów widokowych i walorów przestrzennych Miasta oraz otaczających go terenów przyrodniczych;
- zachowanie i rozwój korytarzy ekologicznych (dolina rzeki Zagożdżonki) jako elementu łączącego miejskie i pozamiejskie systemy przyrodnicze,
- poddanie ochronie lasów położonych na terenie miasta, w tym na obszarze Kozienickiego Parku Krajobrazowego,
- prowadzenie działań zmierzających do ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody (przede wszystkim poprzez poprawę stanu czystości wód, zalesianie najsłabszych gleb);
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w celu ochrony zasobów wodnych;
- utrzymanie i rozwój systemu zieleni miejskiej,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami;
- wspieranie edukacji ekologicznej mieszkańców oraz budowanie świadomości znaczenia lokalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na terenie Miasta Pionki zlokalizowanych jest sześć obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego. Ponadto w układzie przestrzennym Miasta można wyodrębnić strefę ochrony konserwatorskiej, która obejmuje:

- teren położony pomiędzy ul. Radomską, Zakładami Pronit, ul. Fabryczną i Al. Jana Pawła II,
- teren istniejącego Szpitala Rejonowego,
- teren zabudowy jednorodzinnej sprzed 1939 r.,
- rejon dworca PKP Pionki-Główne,
- rejon przychodni lekarskiej „Zdrowie”.

W granicach Miasta zlokalizowane są również miejsca pamięci narodowej, a w samej gminnej ewidencji zabytków występuje aż 81 obiektów.

Dziedzictwo kulturowe i zabytki Miasta Pionki stanowią istotny element jego tożsamości, historii i atrakcyjności. Ochrona tych zasobów jest jednym z priorytetów służących zachowaniu ciągłości kulturowej i podnoszeniu jakości przestrzeni miejskiej.

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej niezbędne jest:

- bezwzględne przestrzeganie granic stref ochrony konserwatorskiej,
- tworzenie nowych stref ochrony konserwatorskiej,
- utworzenie kompletnej ewidencji obiektów o walorach zabytkowych,
- wspieranie działań ukierunkowanych na utrzymanie lub przywrócenie jak najlepszego stanu terenom i obiektom o wysokiej wartości kulturowej lub zabytkowej,
- kontynuowanie form zabudowy tradycyjnej w zabudowie współczesnej,
- unikanie zabudowy wielkogabarytowej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów i zespołów zabytkowych,
- zapobieganie rozpraszaniu zabudowy,
- tworzenie neutralnych pasów zieleni wokół zespołów o szczególnej wartości,
- zharmonizowanie obiektów małej architektury z istniejącymi formami zabudowy.

Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Miasto Pionki odznacza się mało urozmaiconą rzeźbą terenu, co stanowi korzystne warunki lokalizacji zabudowy. Struktura przestrzenna Miasta wymaga stopniowego uporządkowania i adaptacji do współczesnych potrzeb mieszkańców.

Miasto posiada dwa główne obszary urbanistyczne: jednostkę A (północną) i jednostkę B (południową). W jednostce A koncentruje się większość zabudowy wielorodzinnej i nowej zabudowy jednorodzinnej; w jednostce B dominuje zabudowa jednorodzinna i siedliskowa.

Przewiduje się intensyfikację i uzupełnianie zabudowy mieszkaniowej na terenach już zagospodarowanych, przy jednoczesnym wyznaczeniu nowych terenów pod inwestycje mieszkaniowe w sposób planowy, z zachowaniem ładu przestrzennego.

Obszarami o ograniczonym sposobie użytkowania na terenie Miasta są:

- strefy ochronne cmentarzy,
- strefy ochronne ujęć wody (pośrednie),
- Obszary Natura 2000,
- Kozieniecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną,
- rezerwat wraz z otuliną,
- użytki ekologiczne,
- strefa powierzchni ograniczających wysokość zabudowy i obiektów naturalnych w rejonie lotniska Warszawa-Radom,
- wody powierzchniowe,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny lasów.

W Mieście występują również następujące obszary wyłączone z zabudowy:

- strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych,
- strefy ochrony wzdłuż dróg, linii kolejowych, linii energetycznych, gazociągów i sieci wodno-kanalizacyjnych.

Natomiast obszarami przeznaczonymi w pierwszej kolejności do zajmowania przez inwestycję są:

- tereny zabudowy – poprzez uzupełnianie zabudowy istniejącej,
- tereny w sąsiedztwie istniejącej zabudowy – przeciwdziałanie rozpraszaniu się zabudowy,
- tereny uzbrojone w infrastrukturę techniczną oraz z dostępem do dróg publicznych,
- tereny nieużytków lub gleb o niskiej klasie bonitacyjnej.

Szczegółne potrzeby w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Założeniem Strategii Rozwoju Miasta Pionki jest podniesienie jakości życia mieszkańców, co wymaga szczególnego uwzględnienia lokalnych potrzeb mieszkaniowych poprzez rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej. Potrzeba ta wynika z kilku kluczowych uwarunkowań. Po pierwsze, poprawa standardu życia mieszkańców wymaga rozwoju terenów mieszkaniowych zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie nowoczesnej infrastruktury społecznej, edukacyjnej, sportowej i kulturalnej, zapewniającej wygodny dostęp do usług publicznych i przestrzeni rekreacyjnych. Po drugie, realizacja polityki zrównoważonego rozwoju przestrzennego wymaga kształtowania zabudowy mieszkaniowej w sposób harmonijny i zgodny z zasadami ładu przestrzennego. Istotne jest również zwiększenie konkurencyjności Miasta, co wiąże się z tworzeniem atrakcyjnego zasobu mieszkaniowego przyciągającego inwestorów, przedsiębiorców oraz wykwalifikowaną kadrę. Ponadto działania związane z rozwojem Tarnobrzesckiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, industrializacją terenów po ZTS Pronit oraz uzbrajaniem terenów inwestycyjnych zwiększają potencjał napływu nowych mieszkańców, wzmacniając potrzebę rozwoju dostępnego i wysokiej jakości budownictwa mieszkaniowego. Nowa zabudowa mieszkaniowa powinna również wspierać przeciwdziałanie wykluczeniu zawodowemu, zapewniając warunki sprzyjające godzeniu życia zawodowego i rodzinnego. Dodatkowo położenie Miasta Pionki w Radomskim Obszarze Funkcjonalnym sprzyja mobilności mieszkańców, integracji gospodarczej i przepływowi kapitału, co generuje zwiększone zapotrzebowanie na zróżnicowaną ofertę mieszkaniową. Istotnym uwarunkowaniem jest także konieczność zapewnienia wysokiej dostępności komunikacyjnej – rozwój i modernizacja układu drogowego, infrastruktury transportu zbiorowego oraz elektromobilności podnoszą atrakcyjność inwestycyjną nowych terenów mieszkaniowych i umożliwiają ich harmonijny rozwój w strukturze miasta.

Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego

Rozwój handlu wielkopowierzchniowego w Pionkach powinien być prowadzony w sposób zrównoważony, tak aby nie naruszał dotychczasowej struktury funkcjonalnej miasta i nie powodował degradacji istniejących układów usługowych.

Lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego jest możliwa jedynie na podstawie planu miejscowego obejmującego cały obszar, na którym nastąpią zmiany w strukturze funkcjonalno-przestrzennej w wyniku realizacji obiektu, czyli oprócz samego budynku także parking oraz inne grunty wykorzystywane do obsługi komunikacyjnej obiektu.

Lokalizacja obiektów handlu wielkopowierzchniowego jest dopuszczalna w rejonie terenów przemysłowych byłych Zakładów Pronit, które zostały przeznaczone na funkcje przemysłowo-usługowe i handlowe. Nie przewiduje się lokalizowania dużych obiektów handlowych na terenach cennych przyrodniczo, w dolinie rzeki Zagożdżonki oraz w strefach ochrony konserwatorskiej.

W zakresie lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego na terenie Miasta Pionki należy kierować się następującymi zasadami:

- dążyć do koncentracji dużych obiektów handlowych w wyznaczonych rejonach usługowo-handlowych Miasta, aby nie rozpraszać funkcji handlowych,
- w planach miejscowych wprowadzać zapisy dotyczące minimalnych standardów infrastrukturalnych i komunikacyjnych (parkingi, zjazdy, transport publiczny) dla nowych obiektów handlu wielkopowierzchniowego,
- zapewniać, żeby nowe inwestycje handlowe były zgodne z lokalnym charakterem zabudowy i nie powodowały uciążliwości środowiskowych,
- wprowadzać rozwiązania sprzyjające integracji dużych obiektów handlowych z przestrzenią miejską, np. poprzez tworzenie przestrzeni publicznych, zieleni, stref pieszych i rowerowych w ich otoczeniu.

Należy mieć na uwadze, że Strategia rozwoju ponadlokalnego ROF rekomenduje lokalizowanie obiektów handlu wielkopowierzchniowego jedynie w określonych przypadkach, co zostało szczegółowo opisane w dalszej części Strategii.

Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

W celu realizacji lokalnych celów publicznych zaplanowano zadania ukierunkowane przede wszystkim na rozwój infrastruktury technicznej (w tym drogowej), infrastruktury turystycznej (w tym sportowo-rekreacyjnej), infrastruktury społecznej oraz służącej poprawie bezpieczeństwa publicznego.

Zasady lokalizacji inwestycji celu publicznego wynikają z przepisów odrębnych. Dokumentem kluczowym dla planowania przestrzennego będzie opracowywany Plan Ogólny, który ma za zadanie zapewnienie ładu przestrzennego i uporządkowanie procesów inwestycyjnych.

Obszarami, na których realizowane będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym są:

- tereny obsługi technicznej w zakresie zaopatrzenia w wodę,
- sieć elektroenergetyczna wraz z transformatorami i obszary niezbędne do ich modernizacji,
- tereny wskazane do zachowania – infrastruktura publiczna,
- tereny cmentarzy, miejskiej zieleni urządzonej,
- tereny miejskich dróg publicznych oraz ciągów pieszych,
- tereny dróg powiatowych,
- tereny ogólnodostępnych parkingów i/lub garaży,
- pozostałe tereny obsługi technicznej służące zaspokojeniu zbiorowych potrzeb mieszkańców.

Na terenie Miasta Pionki zaplanowano realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, co opisano w dalszej części rozdziału w punkcie pn. „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego”.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Rozwój systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej w Pionkach jest niezbędnym warunkiem podnoszenia jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju przestrzennego.

W zakresie rozwoju infrastruktury drogowej i rowerowej Miasto powinno skupić swoje działania na:

- budowie nowych dróg i modernizacja istniejącej sieci,
- modernizacji oświetlenia ulicznego,
- stworzeniu bezpiecznych przejść dla pieszych,
- budowie nowych i modernizacji zniszczonych chodników,
- budowie sygnalizacji świetlnej,

- budowie parkingów w okolicach obiektów użyteczności publicznej i rozbudowie istniejących parkingów,
- likwidacji barier architektonicznych w infrastrukturze drogowej,
- budowie infrastruktury rowerowej (w szczególności przy trasach drogowych dojazdowych o intensywnym ruchu oraz na terenach zieleni rekreacyjnej Miasta),
- usprawnieniu układu komunikacyjnego Miasta,
- wyprowadzeniu pojazdów ciężkich z centrum Miasta,
- modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich,
- dostosowaniu linii kolejowej do aktualnych standardów.

Najważniejszym kierunkiem w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest ochrona zasobów wodnych, co będzie możliwe przede wszystkim poprzez: rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i deszczowej, modernizację oczyszczalni ścieków oraz modernizację ujęć wody. Kluczowe jest przede wszystkim objęcie systemem kanalizacji sanitarnej i deszczowej wszystkich terenów zainwestowanych na obszarze Miasta, a także zapewnienie mieszkańcom wody wodociągowej o wysokim standardzie i pełnej niezawodności dostaw.

W związku z rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej niezbędne będą działania polegające na budowie nowych linii, a także modernizacji i rozbudowie istniejącej sieci elektroenergetycznej.

W zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą najważniejsze są działania, takie jak:

- budowa i modernizacja sieci ciepłowniczej,
- ograniczenie strat ciepła w ogrzewanych budynkach (między innymi dzięki termomodernizacji),
- budowa nowych wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła i węzłów cieplnych,
- budowa źródeł ciepła wykorzystujących energię odnawialną.

W odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej rekomenduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych, rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej, budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu.

W celu poprawy gospodarowania odpadami niezbędne są następujące działania:

- stworzenie programu gospodarowania odpadami komunalnymi,
- promowanie selektywnej zbiórki odpadów,
- zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów,
- wdrożenie i doskonalenie nowych technologii przetwarzania odpadów,
- likwidacja i zabezpieczenie tzw. dzikich składowisk oraz prowadzenie stałego monitoringu zanieczyszczeń, w celu zapobiegania ich tworzenia.

W zakresie infrastruktury społecznej Miasto Pionki powinno skupić się następujących kierunkach działań:

- poprawie jakości kształcenia dzieci i młodzieży,
- zwiększeniu aktywności fizycznej mieszkańców,
- poprawie stanu zdrowia społeczności lokalnej,
- zapewnieniu wysokiej jakości usług społecznych,
- rozwoju infrastruktury społecznej,
- zwiększeniu oferty kulturalnej.

Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

Realizacja działań w tym zakresie pozwoli zwiększyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, a tym samym przyczyni się do wzrostu efektywności energetycznej oraz poprawy stanu środowiska naturalnego. Co istotne lokalizacja niezamontowanych na budynku instalacji odnawialnych źródeł energii o dużej mocy (przekraczającej 500 kW) może odbywać się jedynie na podstawie planu miejscowego.

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej powyżej 500kW mogą być lokalizowane na terenie Miasta Pionki wyłącznie na terenach przeznaczonych na cele przemysłowe lub usługowo-przemysłowe. Niedopuszczalne jest lokalizowanie takich urządzeń na terenach chronionych przyrodniczo (obszary Natura 2000, Kozienicki Park Krajobrazowy i jego otulina, rezerwat „Pionki”, dolina rzeki Zagożdżonki) oraz na obszarach zabudowy mieszkaniowej i usług publicznych.

Na obszarze Miasta przyjmuje się następujące ogólne zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW:

- zwiększenie wykorzystania alternatywnych źródeł energii,
- potencjalnymi źródłami energii odnawialnej może być energia słoneczna (kolektory, fotowoltaika) oraz energia wiatrowa, istnieje również możliwość wykorzystania biomasy do celów grzewczych,
- przy wyborze lokalizacji przedmiotowych urządzeń każdorazowo należy dążyć do minimalizacji konfliktów przestrzennych.

Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Określa się dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Miasta zgodnie z przepisami odrębnymi, z wyjątkiem wprowadzenia ograniczania lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w obszarach objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz wskazanych jako lokalne korytarze ekologiczne, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nie ustala się szczegółowych zasad lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Na etapie realizacji wspomnianych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, może nastąpić konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem celów ochronnych obszarów sieci Natura 2000, co wynika z ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna w Mieście Pionki stanowi istotny element struktury przestrzennej Miasta, pomimo jego głównie zurbanizowanego charakteru.

Powierzchnia użytków rolnych w Mieście Pionki wynosi zaledwie 16% całkowitej powierzchni, natomiast grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione zajmują 46% miasta.

Gleby na obszarze Miasta odznaczają się niską wartością użytkową, co istotne udział gruntów rolnych wysokich klas jest równy zeru. Z uwagi na przemysłowo-usługowy charakter miasta, a także uwarunkowania środowiskowe rolnictwo w Mieście Pionki odgrywa marginalną rolę.

Miasto Pionki charakteryzuje się znacznym udziałem terenów leśnych – w szczególności wchodzących w skład Puszczy Kozienickiej – które pełnią funkcję ochronną i produkcyjną. Lasy te są objęte różnymi formami ochrony przyrody (Natura 2000, Kozienicki Park Krajobrazowy, rezerwat „Pionki”).

Zakłada się utrzymanie dotychczasowych funkcji terenów rolnych i leśnych, przy jednoczesnym przeciwdziałaniu ich niekontrolowanej urbanizacji i degradacji.

Należy wspierać rozwój form działalności gospodarczej na terenach rolnych i leśnych sprzyjających ochronie środowiska, np. rolnictwo ekologiczne, agroturystyka.

Ochrona gruntów leśnych powinna być oparta na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne,
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej,
- poprawianiu i przywracaniu wartości użytkowej gruntom, które na skutek działalności nieleśnej utraciły charakter gruntów leśnych,
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

Co istotne zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, lasy są chronione i nie można w nich budować niczego poza budynkami i budowlami służącymi gospodarce leśnej, obronności lub bezpieczeństwu państwa, oznakowaniu nawigacyjnemu, geodezyjnemu, ochronie zdrowia oraz poza urządzeniami służącymi turystyce.

Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Na obszarze Miasta wskazuje się obszary i obiekty wymagające przekształceń, rehabilitacji i remediacji:

- zabudowa Starych Pionek wymaga uporządkowania, rehabilitacji i modernizacji zabudowy, a zabytkowe budynki wymagają rehabilitacji, rewaloryzacji oraz dostosowania do nowych funkcji – należy wziąć pod uwagę w tym przypadku potrzebę rozwoju funkcji turystycznej Miasta,
- przystanek PKP i linia kolejowa – poprzez poprawę estetyki przestrzeni publicznej,
- stara zabudowa zagrodowa (poprzez wymianę budynków na zabudowę jednorodzinną) oraz najstarsza zabudowa blokowa (w ramach rehabilitacji),
- zabudowa zabytkowa – celem jest zachowanie śladów dawnego układu miejskiego.

Na mocy uchwały nr XXXVI/143/2025 Rady Miasta Pionki z dnia 13 sierpnia 2025 r. wyznaczono obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Miasta Pionki. Szczegółowe zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji zostaną wyznaczone w gminnym programie rewitalizacji.

Polityka przestrzenna na poziomie ponadlokalnym

Strategia rozwoju ponadlokalnego Partnerstwa Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego

Strategia rozwoju ponadlokalnego Stowarzyszenia Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego została przyjęta 3 lipca 2024 r. na Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego (dalej: ROF). Dokument posiada pozytywną opinię Instytucji Zarządzającej programem Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027.

Miasto Pionki jest jedną z gmin należących do Stowarzyszenia Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego.

W zakresie zagospodarowania przestrzennego, z punktu widzenia Miasta Pionki, istotne są między innymi następujące zalecenia:

- dostosowanie wielkości istniejących i proponowanych do zabudowy obszarów do rzeczywistego zapotrzebowania,
- określenie granic pomiędzy terenami zurbanizowanymi i terenami otwartymi,
- zwiększanie retencji na terenie Miasta,
- stosowanie standardów ochrony zieleni w procesie inwestycyjnym,
- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego,
- przeprowadzenie rewitalizacji historycznych rynków poprzez remonty i modernizację zabudowy, ograniczenie ruchu samochodowego i priorytet dla ruchu pieszego oraz wzmocnienie lub przywrócenie ich pierwotnych funkcji,
- podejmowanie działań służących rozbudowie infrastruktury ruchu turystycznego,
- rekomendowane jest opracowanie szczegółowych wytycznych w odniesieniu do dziedzictwa kulturowego – dla Miasta Pionki jest to dziedzictwo przemysłowe: modernizm w stylu II RP, amunicja, płyta winylowa,
- wytyczenie i oznakowanie lokalnych szlaków,
- ograniczanie rozpraszania zabudowy,
- ograniczenie uciążliwości transportu w centrach miast,
- utworzenie centrów dzielnicowych,
- kreowanie wielofunkcyjnych i zróżnicowanych społecznie sąsiedzkich zespołów mieszkaniowo-usługowych wyposażonych w atrakcyjne przestrzenie publiczne,
- rekomenduje się rezygnację z lokalizowania obiektów handlu wielkopowierzchniowego w zakresie usług handlu (poza artykułami wielkogabarytowymi, np. budowlanymi), gastronomii i rozrywki, na rzecz nasycania usługami obszarów wskazanych jako zespoły/ośrodki usługowe, lokalizowane w obszarach śródmiejskich, w rynkach, ulicach handlowych, na placach oraz w osiedlowych zespołach usługowych z preferencją dla ruchu pieszego,
- lokalizowanie nowych obszarów aktywności gospodarczej w pobliżu lokalnych ośrodków wzrostu, zapewniających uzbrojenie terenu, najlepszą dostępność komunikacyjną i brak konfliktów przestrzennych,

- rozwój systemu transportu i komunikacji publicznej poprzez zmniejszenie ilości podróży samochodami osobowymi i zwiększenie udziału pozostałych modułów transportowych,
- dalszy rozwój systemów infrastruktury technicznej,
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym z wykorzystaniem energii wiatrowej, biomasy, przy wykluczeniu lokalizacji lub rozwiązań mogących wywoływać negatywny wpływ na otoczenie,
- rekomendowany jest rozwój systemu lokalnych rynków handlu płodami rolnymi,
- rekomendowane jest przekształcenie terenu dawnego zakładu „Pronit” w unikatowy obszar o wszechstronnych funkcjach gospodarczych, kulturowych, przyrodniczych i wypoczynkowych – „Miasto-Puszcza”, udostępnienie i uzupełnienie sieci dróg jako ciągów pieszo-rowerowych, zachowanie cennych obszarów przyrodniczej sukcesji wtórnej.

Polityka przestrzenna na poziomie regionalnym

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego przyjęty został uchwałą nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r.

W ramach Planu zostały przewidziane inwestycje celu publicznego o charakterze ponadlokalnym istotne dla rozwoju Miasta Pionki. Są to następujące kierunki działań:

- budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 691 Pionki – Laski – Garbatka – Podlas – Bąkowiec – Opactwo, wraz z rozbudową skrzyżowania DW 691 i 738 w msc. Bąkowiec;
- modernizacja oczyszczalni ścieków w Pionkach ze względu na jakość odprowadzanych ścieków;
- zapewnienie odpowiedniej przepustowości koryta rzeki Zagożdżonki w km 0+000-12+620 i 28+500-32+000 gm. Kozienice, Pionki;
budowa zbiornika wodnego „Kajzerówka” na rz. Zagożdżonce w km 21+400 gm. Pionki.

Polityka przestrzenna na poziomie krajowym

Plan przeciwdziałania skutkom suszy na lata 2021-2027

Miasto Pionki położone jest:

- w części na terenie silnie zagrożonym i w części na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy rolniczej,
- w całości na terenie silnie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej,
- w całości na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej.

W łącznym zestawieniu Miasto klasyfikuje się jako obszar ekstremalnie zagrożony suszą.

W celu poprawy stanu gospodarki wodnej, a tym samym przeciwdziałania negatywnym konsekwencjom występowania suszy, kluczowe będą zapisy dokumentu pn. „Plan przeciwdziałania skutkom suszy na lata 2021-2027” przyjętego na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. Plan wyznacza kierunki działań podejmowanych zarówno przez organy administracji rządowej, jak i samorządowej, dotyczą one przede wszystkim zwiększenia retencji, uwzględniania tematyki suszy w planach zarządzania kryzysowego, budowy i przebudowy ujęć wód podziemnych, przebudowy infrastruktury wodociągowej oraz edukacji ekologicznej.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego na obszarze Miasta Pionki występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu występowania obszarów szczególnego zagrożenia powodzią dla zalewu wodą Q1% oraz dla zalewu wodą Q10% od rzeki Zagożdżonki.

Szczegółowe informacje nt. granic obszarów zagrożonych powodzią znajdują się na stronie Hydroportal w części dotyczącej Mapa zagrożenia powodziowego: https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZIP.

Należy mieć na uwadze, że w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z art. 77 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz w przypadku lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią m.in. nowych obiektów budowlanych oraz gromadzenia ścieków, niezbędne jest uzyskanie pozwolenia wodnoprawnego zgodnie z art. 390 ust. 1 ustawy – Prawo wodne. Tereny znajdujące się w ramach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią podlegają

określone mu zagospodarowaniu, gdzie zgodnie z art. 166 ust. 10 ustawy jw. planowane zagospodarowanie nie może m.in. naruszać ustaleń planu zarządzania ryzykiem czy stanowić zagrożenie dla ochrony zdrowia ludzi czy środowiska oraz utrudniać zarządzanie ryzykiem powodziowym.

W związku z występowaniem na terenie Miasta obszarów zagrożenia powodzią istotne są również ograniczenia wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne oraz odniesienie do Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły, który został przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r., ogłoszony w dniu 23 grudnia 2022 r., a w życie wszedł w dniu 23 marca 2023 r. Zapisy dokumentu są istotne z punktu widzenia rozwoju Miasta, co oznacza, że wszelkie działania podejmowane przez samorząd muszą być zgodne z nimi i służyć realizacji założonych w Planie celów, czyli: zahamowaniu wzrostu ryzyka powodziowego, obniżeniu istniejącego ryzyka powodziowego oraz poprawie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Miasto Pionki jest zlokalizowane na obszarze dorzecza Wisły oraz na terenie trzech jednolitych części wód powierzchniowych i dwóch jednolitych części wód podziemnych, dlatego konieczne jest uwzględnianie w polityce rozwoju Miasta zapisów Drugiej aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, która obowiązuje od 17 lutego 2023 r. na mocy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. Zgodnie z powyższym planem Miasto Pionki powinno podejmować działania ukierunkowane na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Należy zaznaczyć, że działania przypisane do poszczególnych JCW zostały zawarte w przypisanych do nich Kartach Charakterystyk, które dostępne są pod adresem [www: https://apgw.gov.pl](https://apgw.gov.pl).

W kolejnej tabeli zaprezentowano dane określone na podstawie Kart Charakterystyk JCW znajdujących się w granicach Miasta Pionki.

Tabela 15 Charakterystyka Jednolitych Części Wód w Mieście Pionki

Kod i nazwa JCWP	Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Przypisane cele środowiskowe
RW20001025269 – Mleczna	SZCW – silnie zmieniona część wód	Zły stan wód	Zagrożona	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, dobry stan chemiczny
RW20001025289 – Leniwka	NAT - naturalna część wód	Zły stan wód	Zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo (g, h, i) perylen(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
RW20001025129 – Zagożdżonka	NAT - naturalna część wód	Zły stan wód	Zagrożona	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo (g, h, i) perylen(w), chloroalkany(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Kod JCWPd Status	Stan (ogólny)	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Przypisane cele środowiskowe
GW200087	Dobry	Niezagrożona	Dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy
GW200074	Dobry	Niezagrożona	Dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy

Źródło: www.apgw.gov.pl – Karty Charakterystyk JCWP oraz Karty Charakterystyk JCWP

Należy również zaznaczyć, że Miasto Pionki znajduje się na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 405 Niecka radomska.

Obszary Strategicznej Interwencji

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) stanowią określone w strategii rozwoju obszary o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych czy przestrzennych, które decydują o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do których jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne albo w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, czy też rozwiązania regulacyjne.

Zgodnie z zapisami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, na poziomie krajowym wyznaczono następujące OSI:

- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją,
- Polska Wschodnia (województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie),
- Śląsk.

Miasto Pionki nie należy do żadnego OSI na poziomie krajowym.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ wyznacza dwa rodzaje OSI: problemowy – obejmujący podregiony NUTS 3 oraz bieguny wzrostu, czyli miejskie obszary funkcjonalne. Co istotne OSI określone na poziomie województwa obejmują również obszary z poziomu krajowego, czyli obszary zagrożone trwałą marginalizacją oraz miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze – Radom, Ciechanów, Ostrołęka, Pułtusk, Ostrów Mazowiecka, Gostynin, Sierpc, Koźienice.

Miasto Pionki na poziomie regionalnym zalicza się do OSI problemowego – OSI radomskiego, a także do Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF) w skali subregionalnej (Radom).

Założeniem OSI radomskiego jest rozwój w zakresie następujących obszarów:

- wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru,
- poprawa dostępności obszaru.

Działania realizowane w ramach pierwszego obszaru, czyli wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego, powinny być oparte w szczególności na:

- rozwój skoordynowanej oferty inwestycyjnej, w tym zapewnienie terenów inwestycyjnych i poprawę ich dostępności transportowej,
- zapewnienie atrakcyjnej oferty edukacyjnej i wzbogacenie bazy dydaktycznej,
- aktywizację osób bezrobotnych i wspieranie przedsiębiorczości, w tym wspieranie uczenia się przez całe życie, doradztwo i kształcenie zawodowe, zapewnienie opieki na dziećmi,
- rozwój instytucji otoczenia biznesu,
- poprawę dostępu do infrastruktury zdrowotnej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Natomiast w ramach drugiego obszaru, tj. poprawy dostępności obszaru, powinny być realizowane między innymi działania ukierunkowane na:

- rozwój transportu kolejowego z wykorzystaniem nowych i zmodernizowanych linii kolejowych oraz uzupełnienie sieci przystanków,
- rozwój i poprawę jakości zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu zbiorowego,
- rozwój sieci tras rowerowych i infrastruktury dla pieszych.

Miasta wraz z obszarami funkcjonalnymi pełnią rolę biegunów wzrostu (MOF Warszawy) lub potencjalnych biegunów wzrostu (pozostałe miasta, dla których wskazano obszary funkcjonalne) w skali krajowej i wojewódzkiej (Warszawa), subregionalnej (Radom, Płock, Ciechanów, Siedlce, Ostrołęka, Żyrardów) i lokalnej (pozostałe miasta – Koźienice, Pułtusk, Sierpc, Gostynin, Ostrów Mazowiecka).

Założeniem Miejskich Obszarów Funkcjonalnych jest rozwój w zakresie następujących obszarów:

- uporządkowanie gospodarki przestrzennej i przywrócenie ład przestrzennego,
- rozwój efektywnego systemu transportowego opartego na transporcie zbiorowych i niemotoryzowanym,
- poprawę jakości powietrza,
- zwiększenie efektywności i dostępności do usług publicznych.

Dodatkowo dla Radomskiego OF opracowana została Strategia rozwoju miejskiego Radomskiego Obszaru Funkcjonalnego (ROF). Celami strategicznymi wskazanymi w Strategii są:

1. Wzmocnienie zdolności instytucjonalnych ROF,
2. Rozwój społeczno-gospodarczy ROF,
3. Poprawa funkcjonalności ROF,
4. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego ROF.

Ponadto w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wyodrębniono następujące obszary funkcjonalne, które zawierają się w obszarach strategicznej interwencji wskazanych w strategii wojewódzkiej:

- miejski obszar funkcjonalny Warszawy,
- obszary o najniższym dostępie do dóbr i usług,
- wiejskie obszary funkcjonalne wymagające wsparcia procesów rozwojowych,
- wiejskie obszary funkcjonalne uczestniczące w procesach rozwojowych.

Miasto Pionki należy do obszarów o najniższym dostępie do dóbr i usług, tj. obszaru radomskiego. W ramach obszaru powinny być podejmowane działania ukierunkowane na ożywienie gospodarcze obszaru, poprawę warunków życia mieszkańców, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, podniesienie mobilności mieszkańców oraz zmniejszenie poziomu bezrobocia.

System realizacji Strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów

Obligatoryjnym elementem strategii rozwoju jest system realizacji strategii. W procesie opracowywania systemu strategii ważne jest wskazanie podmiotów odpowiedzialnych za realizację założeń strategii oraz wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych.

System realizacji strategii to określenie sposobu organizacji procesów wdrażających strategię, w tym w szczególności:

- wskazanie podmiotów biorących udział w realizacji strategii,
- podział zadań pomiędzy powyższe podmioty,
- wskazanie propozycji mechanizmów i narzędzi wdrażania strategii,
- określenie wytycznych do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- określenie sposobu monitorowania realizacji strategii,
- ocena realizacji strategii.

Za realizację zadań zawartych w Strategii odpowiedzialny jest przede wszystkim Urząd Miasta i gminne jednostki, a także społeczność lokalna i podmioty działające na terenie Miasta. Poszczególne prace zaplanowane w ramach wdrożenia strategii zostaną zatem podjęte przez przedstawicieli sektora publicznego, biznesowego i społecznego, a więc m.in. przedsiębiorców, organizacje otoczenia biznesu czy organizacje samorządowe.

Konieczne jest zidentyfikowanie instrumentów realizacji, które zapewnią osiągnięcie założonych celów strategicznych oraz będą spójne z przyjętym modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej, prezentującym wizję rozwoju gminy w ujęciu przestrzennym. Instrumenty mogą przyjmować charakter, m.in.:

- wdrożeniowy - gminne strategie, plany, projekty (opisane szczegółowo w tabeli dotyczącej dokumentów wykonawczych);
- organizacyjno-zarządczy, np. regulaminy wydziałów i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację Strategii;
- finansowy - uchwały budżetowe i wieloletnia prognoza finansowa;
- prawny - uchwały rady, akty prawa miejscowego, decyzje administracyjne;

- dotyczący planowania przestrzennego - plan ogólny, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego;
- społeczny - działania promocyjne, działania edukacyjne, konsultacje społeczne, strony internetowe i profile w mediach społecznościowych;
- kontrolny - aktualizacja ewidencji i rejestrów, przeprowadzone raporty z monitoringu.

Poszczególne instrumenty realizacji powinny być dobierane pod względem oceny efektywności, ich dotychczasowej skuteczności lub doświadczeniu innych jednostek.

Obowiązkowym elementem systemu realizacji strategii są wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, tj. obowiązkowych lub fakultatywnych programów, planów, które funkcjonują w Mieście Pionki. Istotne by dokumenty te były zgodne z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Pionki, a co za tym idzie w razie potrzeby zaktualizowane dla zachowania spójności wewnętrznej.

Strategii Rozwoju Miasta Pionki jako dokument kierunkowy, powinna być spójna w szczególności z Wieloletnią prognozą finansową gminy oraz corocznymi uchwałami budżetowymi.

Tabela przedstawia dokumenty wykonawcze obowiązujące w Mieście Pionki na moment sporządzania Strategii wraz z odniesieniem do ich aktualności, a także wytyczne co do ich sporządzania.

Tabela 16 Dokumenty wykonawcze obowiązujące w Mieście Pionki wraz z wytycznymi do ich sporządzenia

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Planowanie przestrzenne		
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki	Ostatnia zmiana wprowadzona na mocy uchwały nr XXX/230/2012 Rady Miasta Pionki z dnia 30 listopada 2012 r.	Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, uchylono przepisy w sprawie studium oraz wprowadzono nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny gminy o randze aktu prawa miejscowego. Zgodnie z ww. ustawą uchwalenie planu ogólnego gminy wymagane jest do końca 2025 r.
Plan ogólny Miasta Pionki	Uchwałą nr LXXXIV/430/2024 Rady Miasta Pionki z dnia 18 marca 2024 r. Miasto Pionki przystąpiło do sporządzenia planu ogólnego Miasta Pionki	Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny gminy o randze aktu prawa miejscowego. Zgodnie z ww. ustawą uchwalenie planu ogólnego gminy wymagane jest do końca 2025 r.
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Miasta Pionki	W Mieście Pionki obowiązuje 10 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują obszar całego Miasta	Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono nową formę planu miejscowego – zintegrowany plan inwestycyjny.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Energetyka		
Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa	W opracowaniu	Dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne. Sporządzany na okres 15 lat, aktualizowany co najmniej raz na 3 lata.
Gospodarka komunalna		
Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Miasta Pionki na lata 2023-2027	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr LXXI/392/2023 Rady Miasta Pionki z dnia 4 sierpnia 2023 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu Cywilnego. Sporządzany jest na okres co najmniej pięciu kolejnych lat.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych	W opracowaniu	Zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych opracowuje przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Plan powinien być zgodny z kierunkami rozwoju gminy określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz ustaleniami zezwolenia wydanego przedsiębiorstwu na prowadzenia działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.
Ochrona i opieka nad zabytkami oraz zarządzanie dziedzictwem		
Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta Pionki na lata 2023-2026	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr LXVIII/380/2023 Rady Miasta Pionki z dnia 31 maja 2023 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to dokument obowiązkowy, co wynika z ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Opracowywany jest na okres 4 lat. Przyjmuje go rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu		
Program Ochrony Środowiska dla Miasta Pionki na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XLVII/275/2021 Rady Miasta Pionki z dnia 8 grudnia 2021 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to dokument obowiązkowy, sporządzany na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Pozwala on realizować politykę ochrony środowiska na poziomie gminy.
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Miasto Pionki	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XXXIII/222/2016 Rady Miasta Pionki z dnia 29 listopada 2016 r.	Jest to dokument, który wyznacza kierunki rozwoju gospodarki niskoemisyjnej gminy. Rekomendowane dokonanie aktualizacji w okresie realizacji Strategii.
Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Miasta Pionki	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr LXXIX/383/2009 Rady Miasta Pionki z dnia 23 kwietnia 2009 r.	Sporządzany obowiązkowo w związku z Programem oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032.
Polityka społeczna		
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych	Brak	Jest to dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miasta Pionki na lata 2019-2025	Dokument obowiązujący, przyjęty na mocy uchwały nr XI/78/2019 Rady Miasta Pionki z dnia 18 lipca 2019 r.	Dokument aktualny, wymagający aktualizacji w okresie realizacji Strategii. Jest to dokument obowiązkowy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
Gminny Program Wsparcia Rodziny dla Gminy Miasta Pionki na lata 2022-2024	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr XLIX/292/2022 Rady Miasta Pionki z dnia 23 lutego 2022 r.	Dokument aktualny, wymagana aktualizacja w okresie realizacji Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Program musi obejmować trzy lata.
Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Pionki na lata 2024-2026	Dokument obowiązujący przyjęty na mocy uchwały nr LXXXIII/424/2024 Rady Miasta Pionki z dnia 12 lutego 2024 r.	Dokument aktualny, wymagana aktualizacja w okresie realizacji Strategii. Jest to obowiązkowy dokument na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Sporządzany jest na okres nie dłuższy niż cztery lata.
Gminny Program Rewitalizacji	W opracowaniu	Rekomendowane sporządzenie w okresie realizacji Strategii. Jest to skuteczne narzędzie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych gminy oraz niezbędny dokument do pozyskiwania dotacji.
Rozwój lokalny		
Program Współpracy Gminy Miasta Pionki z organizacjami pozarządowymi oraz	Dokument obowiązujący (na rok 2025), przyjęty na mocy uchwały nr XIV/70/2024	Program przyjmowany corocznie. Określa obszary współpracy finansowej

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIONKI NA LATA 2023-2030

Nazwa dokumentu	Szczegóły	Wytyczne do sporządzenia
podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2025 rok	Rady Miasta Pionki z dnia 27 listopada 2024 r.	i niefinansowej z organizacjami pozarządowymi.
Zarządzanie kryzysowe		
Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Pionki	Zarządzenie Nr 10/2016 z dnia 28.01.2016 roku	Dokument sporządzany na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.
Finanse publiczne		
Wieloletnia Prognoza Finansowa na lata 2025-2040	Ostatnia zmiana na podstawie uchwały nr XIX/90/2025 Rady Miasta Pionki z dnia 27 stycznia 2025 r.	Dokument aktualny, aktualizacja zgodnie z potrzebami.
Budżet Miasta Pionki na 2025 rok	Ostatnia zmiana na podstawie uchwały nr XX/91/2025 Rady Miasta Pionki z dnia 10 lutego 2025 r.	Uchwała przyjmowana corocznie, Powinna odzwierciedlać cele i kierunki działań określone w strategii, zintegrowane z wieloletnią prognozą finansową.

Źródło: opracowanie własne

Monitoring stanowi proces regularnego gromadzenia i analizowania informacji dotyczących wdrażania Strategii. Prowadzony jest w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji Strategii. Pozwala wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych działań.

Monitoring będzie przeprowadzony przez wyznaczonych pracowników Urzędu Miasta Pionki oraz jednostek organizacyjnych Miasta Pionki.

Efekty Strategii będą monitorowane i przedstawiane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązkowym dokumentem zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Raport obejmuje podsumowanie działalności burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

W procesie realizacji Strategii istotna jest również odpowiednio przeprowadzona ewaluacja, dzięki której możliwe będzie określenie jakości i efektów wdrażania strategii. Dokonywana jest przy uwzględnieniu następujących kryteriów:

- trafności, która pozwala na ocenę adekwatności planowanych celów Strategii względem zidentyfikowanych problemów i wyzwań rozwoju gminy,
- skuteczności, która określa, czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia wskutek zaplanowanych działań,
- efektywności, która pozwala ocenić, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych
- spójności – zewnętrznej (w zakresie zgodności Strategii z zapisami dokumentów wyższego rzędu) i wewnętrznej (logiczny związek pomiędzy diagnozą, wizją, celami i działaniami Strategii).

Ze względu na moment prowadzenia, wyróżnić można ewaluację ex-ante, mid-term, on-going oraz ex-post. Ewaluacja ex-ante jest podejmowana przed przyjęciem ostatecznej wersji strategii. Ewaluacja mid-term jest realizowana mniej więcej w połowie realizacji strategii, czyli zaleca się przeprowadzenie na przełomie 2026 i 2027 r. Ewaluacja on-going jest przeprowadzana w trakcie wdrażania strategii, zaleca się przeprowadzanie jej co dwa lata. Ewaluacja ex-post jest prowadzona po zakończeniu realizacji strategii i pełni funkcję podsumowującą.

Raporty z ewaluacji przeprowadzane będą na podstawie monitoringu. Za ich sporządzenie odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Miasta oraz jednostek organizacyjnych mu podległych, w razie potrzeby wykonanie raportów zostanie zlecone podmiotowi zewnętrznemu.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, Strategia podlega aktualizacji, jeśli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to niezbędne w celu zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa. W przypadku aktualizacji Strategii stosuje się przepisy art. 10f wspomnianej ustawy, które mówią przede wszystkim o podejmowanych uchwałach oraz opinii zarządu województwa.

Ramy finansowe i źródła finansowania

W celu skutecznej realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030 oraz urzeczywistnienia zdefiniowanej wizji, samorząd będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł finansowania poszczególnych zadań. Zasadnicze znaczenie dla sfinansowania Strategii mają w szczególności:

- środki własne Miasta Pionki,
- środki z budżetu województwa mazowieckiego,
- środki z budżetu państwa,
- Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027,
- Krajowy Plan Odbudowy,
- Rządowy Fundusz Polski Ład,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- pożyczki i kredyty bankowe,
- środki sektora prywatnego.

Realizacja Strategii Rozwoju Miasta Pionki wymaga przybliżonego określenia kwestii finansowych związanych z realizacją zaplanowanych kierunków działań. Coroczny budżet Miasta Pionki stanowi jeden z podstawowych instrumentów wdrożeniowych Strategii. Wobec tego, planując budżet Miasta na kolejny rok należy uwzględnić zadania znajdujące się w przedmiotowym dokumencie i przypisać im kwoty zgodnie z zaplanowanym budżetem oraz jego późniejszą realizacją. Powyższe działania zagwarantują odpowiednie zaplanowanie wysokości środków finansowych niezbędnych do realizacji wyznaczonych przedsięwzięć, ponieważ będą one odpowiadały środkom finansowym, jakimi dysponuje w danym momencie samorząd. Ze względu na skomplikowaną obecnie i trudną do przewidzenia sytuację ekonomiczną i gospodarczą Polski oraz zmiany przepisów, jak również zróżnicowany i szeroki zakres kierunków działań, nie jest możliwe wskazanie konkretnych, nawet szacunkowych kwot przewidzianych na realizację poszczególnych przedsięwzięć, a tym samym określenie ram finansowych realizacji Strategii.

Spis tabel

Tabela 1 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze społecznym	9
Tabela 2 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze gospodarczym	11
Tabela 3 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze przestrzennym.....	12
Tabela 4 Analiza SWOT Miasta Pionki w wymiarze klimatyczno-środowiskowym,...	12
Tabela 5 Cele strategiczne oraz odpowiadające im cele operacyjne.....	16
Tabela 6 Kierunki działań w wymiarze społecznym	18
Tabela 7 Kierunki działań w wymiarze gospodarczym.....	20
Tabela 8 Kierunki działań w wymiarze przestrzennym	22
Tabela 9 Kierunki działań w wymiarze klimatyczno-środowiskowym	24
Tabela 10 Oczekiwane rezultaty w wymiarze społecznym	26
Tabela 11 Oczekiwane rezultaty w wymiarze gospodarczym	29
Tabela 12 Oczekiwane rezultaty w wymiarze przestrzennym.....	32
Tabela 13 Oczekiwane rezultaty w wymiarze klimatyczno-środowiskowym.....	36
Tabela 14 Planowana Lokalizacja kierunków działań zaplanowanych w ramach realizacji Strategii Rozwoju Miasta Pionki na lata 2023-2030.....	46
Tabela 15 Charakterystyka Jednolitych Części Wód w Mieście Pionki.....	66
Tabela 16 Dokumenty wykonawcze obowiązujące w Mieście Pionki wraz z wytycznymi do ich sporządzenia	73